

REFERAT |KRS| Kommunalutvalget (2007-2015) d. 12-02-2008

Møtedato Tirsdag d. 12. februar 2008 kl. 09:00

Møtested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Øvre Slettheia skole - utvidelse med garderobeanlegg.....	3
Cultivas rolle i kulturpolitikken.....	6
Setesdalsveien 16 - 22 - bygging av ungdomsboliger.....	14
Kjøp av Lillebølgen på Eg.....	17
Sjøbod på Møvig.....	20
Prosjekt Rådhuskvartalet, forprosjekt - Finansiering.....	23
Småbåthavnsutvalget - valg av kommunens representanter for perioden 2007 - 11.....	26
Eierskapsmelding for Kristiansand kommune i melding om oppstart av arbeid.....	28
Etiske retningslinjer og rutiner for varsling i Kristiansand kommune.....	33
Internasjonal strategi og melding 2008.....	44
Sørlandets Europakontor - evaluering og forslag til organisering.....	70
Invitasjon til vennskapsbymøte i Reykjanesbær juni 2008.....	78

Dato: 01. februar 2008
Saksnr.: 200707728-7
Arkivkode O: PROS: 9290020

Saksbehandler: Svein T. Kvernes

Saksgang

Oppvekststyret
Kommunalutvalget
Bystyret

Møtedato

05.02.2008
12.02.2008
12.03.2008

Øvre Slettheia skole - utvidelse med garderobeanlegg

Sammendrag:

Kommunalutvalget vedtok 8. mai 2007 at Øvre Slettheia skole skulle rives og erstattes med nybygg – primært prefabrikkerte løsninger. Disse forutsetninger lå til grunn i rådmannens forslag til handlingsprogram 2008-11.

Det ble også vedtatt at skoledirektøren utarbeider en kostnadsanalyse for utbygging av garderobe og dusjanlegg i forbindelse med utbygging/rehabilitering av Øvre Slettheia skole. Kostnadskalkylen for et garderobeanlegg ble lagt fram i Rådmannens tilleggsinnstilling til handlingsprogrammet i kommunalutvalgets møte 20.11.07.

Rådmannen innstilte ikke på å bygge garderobeanlegget og bystyret fattet vedtak i tråd med innstillingen.

I Formannskapetets møte 29. januar 2008 ble det på bakgrunn av anmeldt fellesforslag fra H/AP/KRF, fremmet og vedtatt følgende forslag fra Rådmannen under "Eventuelt":
"Rådmannen bes fremme sak angående dusj og garderobeanlegg med sikte på bystyrebehandling 12. mars 2008."

Rådmannen fremmer med dette forslag om å innarbeide garderobeanlegg på 125 m2 med en kostnadsramme på 5 mill kr. Prosjektets totalramme vil dermed bli 35,16 mill kr.

Forslag til vedtak:

1. Bystyret vedtar utvidelse av Øvre Slettheia skole med 125 m2 til en kostnadsramme på 5 mill kr. Ny totalramme blir 35,15 mill kr.
2. De økte investeringskostnadene dekkes ved å øke låneopptak tilsvarende.
3. Økte driftskonsekvenser innarbeides i HP 2009-12

Tor Sommerseth
Rådmann

Marie Føreland
Skoledirektør

Trykte vedlegg:
Utrykte vedlegg:

Ingen
Kommunalutvalgsak av 08.05.07 om alternativ utbygging av Øvre Slettheia skole.

Bakgrunn for saken :

Øvre slettheia skole ble vedtatt utvidet og rehabilitert i 2008/09 ved behandling av HP 2007-10.

Utvidelsen skal gi skolen større arealer for ansatte og elever i tillegg til å gi nærmiljøet en tiltrengt innendørs møteplass.

Kommunalutvalget behandlet 8. mai 2007 saken om alternativ utbygging av Øvre Slettheia skole, der det ble vedtatt at skolen rives og erstattes med nybygg, primært prefabrikkerte løsninger, i stedet for å rehabiliteres. Disse forutsetninger lå til grunn i rådmannens forslag til handlingsprogram 2008-11.

Kommunalutvalget fattet også et nytt pkt 3 i saken etter innstilling fra Oppvekststyret :
"Oppvekststyret ønsker at skoledirektøren utarbeider en kostnadsanalyse for utbygging av garderobe og dusjanlegg i forbindelse med utbygging/rehabilitering av Øvre Slettheia skole"

Kostnadskalkylen for et garderobeanlegg ble gjort i samråd med Kristiansand Eiendom basert på løsningen som bygges på Dvergsnes skole. Kostnadsanslaget ble lagt fram i Rådmannens tilleggsinnstilling til handlingsprogrammet til kommunalutvalgets møte 20.11.07.

Rådmannen innstilte ikke på å bygge garderobeanlegget og bystyret fattet vedtak i tråd med innstillingen.

I Formannskapetets møte 29. januar 2008, ble følgende fremmet og vedtatt under "Eventuelt":
H/AP/KRF hadde anmeldt følgende forslag angående ny skole på Øvre Slettheia.

- "1) Formannskapet ber administrasjonen innarbeide dusj- og garderobeanlegg i prosjektet med ny skole på Øvre Slettheia.
- 2) Administrasjonen bes komme tilbake med endelig omfang og kostnadsramme som innarbeides i 1. tertial."

Rådmannen fremmet følgende forslag:

"Rådmannen bes fremme sak angående dusj og garderobeanlegg med sikte på bystyrebehandling 12. mars 2008."

Voteringer:

Formannskapet vedtok enstemmig å realitetsbehandle forslagene.

Rådmannens forslag ble enstemmig vedtatt.

På bakgrunn av dette vedtaket fremmer administrasjonen denne sak for realitetsbehandling i Bystyret.

Arbeidet med prosjekt Øvre Slettheia er i skisseprosjektfasen. Etter at bystyrets budsjettvedtak ble gjort, er det utarbeidet skisser som i dialog med brukerne er utviklet til enkle planløsninger. Disse planløsningene har kun inne enkle garderobeløsninger for å ivareta skolens nødvendige behov for at ansatte kan dusje og at de minste elevene i spesielle situasjoner har mulighet for vasking/dusjing. Dette har vært løst innenfor det allerede vedtatte totalarealet, på bekostning av annet elevareal.

Formannskapetets vedtak legger opp til mer omfattende garderobeløsninger, slik at elever kan dusje og skifte i forbindelse med kroppsøving/annen bruk av flerbrukssalen. Løsningene som er lagt inn på Dvergsnes skole er derfor naturlig å legge til grunn, men på grunn av at Øvre Slettheia dimensjoneres for færre elever, kan omfanget reduseres noe.

På Dvergsnes er totalarealet til garderobene ca 195 m². På Øvre Slettheia beregnes behovet å kunne løses innenfor 125 m² arealøkning.

Siden arealet i det vesentlige er våtrom, legges det til grunn en pris pr m² på 40.000 kr. Dette er relativt høyt sammenlignet med kvadratmeterkostnadene ellers på skolen.

Forøvrig må det nevnes at det er betydelig usikkerhet knyttet til det totale kostnadsoverslaget for skolen (30,16 mill. kroner), som er basert på behovsutredningen vedtatt i kommunalutvalget 8. mai 2007 og justeringer for prisvekst i HP 2008-11. Skisseprosjektet skal bearbeides videre, og en eventuell kostnadsøkning vil bli vurdert i forbindelse med 1.tertialrapport.

Konsekvensene av arealutvidelsen knyttet til garderobene er at prosjektet må omarbeides noe. Dette forutsettes ikke å påvirke framdriften i vesentlig grad, dersom de totale prosjektkostnadene ligger innenfor den nye anbefalte kostnadsrammen på 35,16 mill kr (jfr avsnitt over)

De økonomiske konsekvensene blir:

Investering

Rammeøkning på 5 mill kr på prosjektet.

Ny totalramme for prosjektet blir 35,16 mill kr

Drift

Økte renholds- og energikostnader på ca 55.000 kr årlig.

På bakgrunn av Formannskapetets vedtak og signaler, anbefaler Rådmannen at bystyret vedtar den økte investeringsrammen som innarbeides i 1. tertialrapport.

Driftskonsekvensene innarbeides i HP 2009-12.

Svein Kvernes

Rådgiver/saksbehandler

Dato: 17.01.2008
Saksnr.: 200800732-1
Arkivkode E: 027 C
Saksbehandler: Stein Tore Sørthe

Saksgang
Kulturstyret
Kommunalutvalget
Bystyret

Møtedato
30.01.2008
12.02.2008
12.03.2008

Cultivas rolle i kulturpolitikken

Sammendrag:

I sak om refinansiering av Quartfestivalen vedtok bystyret følgende i møte 5.12.2007:
Bystyret ber om at det snarest mulig fremmes en egen sak med sikte på en prinsipiell debatt om Cultivas rolle i byens kulturpolitikk.

Formannskapet vedtok 20.9.2006 høringsuttalelsen til Cultivas overordnede strategi. Det ble da gitt uttrykk for at Cultiva skal ha et forholdsvis bredt handlingsrom – bidra i ulike relasjoner, både nyskaping og eksisterende kunst- og kulturliv, både kommersielle og ikke-kommersielle virksomheter. Samtidig ble det pekt på et behov for rolleavklaringer, tydeliggjøring og bedre samhandling og samarbeid. Rådmannen oppfatter dette som kommunens ståsted for en vurdering av Cultivas virksomhet og kulturpolitiske rolle.

Kommunenes ansvar for kulturlivet ble i 2007 lovfestet. Blant annet er Kristiansand kommune heretter pålagt av Stortinget å ha økonomiske virkemidler som fremmer et bredt spekter av kulturaktiviteter, samt fremme profesjonalitet og kvalitet i kulturtilbudet.

Bystyret vedtok 4.12.2002 den kulturpolitiske strategien for Kristiansand. Strategidokumentet har et perspektiv på 10-12 år, mens den tilhørende handlingsplanen revideres av kulturstyret hvert 4. år, sist i desember 2007. Kultursektoren i kommunen har hatt dette dokumentet som rettesnor for sitt utviklingsarbeid de siste fem årene. Strategidokumentet omtaler Cultiva kun under avsnittet om finansiering. Dette er i tråd med de tankene og intensjonene som kom til uttrykk i kommunale sakspapirer i tida rundt etableringen av Cultiva. Stiftelsen ble oppfattet som et finansielt instrument for å realisere kommunens kulturpolitiske målsettinger.

I 2007 overførte kommunen over kulturbudsjettet 50 millioner kroner i tilskudd til små og store aktører i byens kulturliv. I tillegg gir også andre kommunale sektorer økonomiske tilskudd til virksomheter som kan defineres inn i et utvidet kulturbegrep. Cultiva har de siste tre årene (2005-2007) delt ut cirka 25 millioner kroner årlig i henhold til stiftelsens formål.

En kommunal handlingsplan for kultur og næring bør utarbeides i dialog med Cultiva og de andre eksterne aktørene på dette feltet, og Rådmannen ser det som ønskelig at planen tar mål av seg å avklare roller og oppgavefordeling i næringspolitikken.

Kommunen har utvilsomt hovedansvaret for fundamentet i byens kulturliv; at basis-funksjonene er på plass; at grunnleggende kulturtjenester har et tilfredsstillende driftsnivå; at det er mulig å søke om økonomisk tilskudd; at innbyggerne tilbys et variert kulturtilbud.

Bystyret har gitt Cultiva et mandat gjennom formulering av vedtekter og formålsparagraf, og selv om en stiftelse som sådan er selvstendig og uavhengig, bør stiftelsens styre legge stor vekt på hvordan oppdragsgiveren mener oppdraget skal fortolkes og forvaltes. Cultiva bør derfor gi kommunale vedtak, planer og styringsdokument stor autoritet ved utformingen av egen strategi og praksis. For å konkretisere og sirkle inn grensesnittet mellom kommunen og Cultiva fremheves følgende forhold:

- Cultiva er mer prosjektorientert og gir ikke fast driftsstøtte.
- Det er Cultiva som gir økonomisk bidrag til etablering av enkeltbedrifter innen kulturelleterte næringer.
- Mer risikovillig; Cultiva bør kunne ta langt større sjanser enn hva kommunen normalt gjør med sine tilskuddsmidler.
- Bedre utdanningstilbud. Sammen med Kompetansefondet har Cultiva allerede bidratt mye til utdanningstilbudet innen kunst- og kulturfag ved Universitetet i Agder.
- Når det er behov for å ta store, tunge løft for å få på plass nye hjørnesteiner i kulturlivet i Kristiansand bør alle gode krefter, inklusiv kommunen og Cultiva, løfte i flokk.

I Cultivas formålsparagraf framstilles satsingen på kultur og kompetanse som et instrument for å oppnå bedre levekår og flere arbeidsplasser. Kommunens satsing på kultur er ikke forankret i den samme instrumentelle tankegangen, men er legitimert i et mer helhetlig samfunns- og individperspektiv hvor aktivitetens egenverdi står sterkt, og hvor effekten for byutviklingen, næringslivet, folkehelsen osv. betraktes som positive ringvirkninger.

Grunntanken må være at kommunen og Cultiva har virksomhetsområder som utfyller hverandre og samspiller på en god måte. Når virksomhetene overlapper, må forståelsen av hverandres primære roller ligge til grunn for en konstruktiv samhandling. Gårdagens løsninger er ikke alltid svaret på morgendagens problemer. Fasttømrede roller og vanntette skott vil derfor ikke fungere godt over lang tid.

Forslag til vedtak:

1. Rådmannen inviterer styret for Cultiva til et årlig fellesmøte med formannskapet hvor også kulturstyret inviteres. For 2008 avholdes et slikt fellesmøte i september.
2. Cultivas årsregnskap og årsberetning legges hvert år fram for bystyret til orientering i septembermøtet (jf. Cultivas vedtekter § 8).
3. Bystyret ber Rådmannen ta et initiativ overfor Cultiva for å videreutvikle de administrative samhandlingsrutinene mellom kommunen og stiftelsen.

Tor Sommerseth
rådmann

Dagny Anker Gevelt
kulturdirektør

Trykte vedlegg: Vedtekter for "Kristiansand kommunes energiverksstiftelse" (Cultiva)

Utrykte vedlegg: Formannskapssak 80/06: "Høringsuttalelse til Cultivas overordnede strategi"

Bakgrunn for saken

I sak om refinansiering av Quartfestivalen vedtok bystyret følgende i møte 5.12.2007:

Bystyret ber om at det snarest mulig fremmes en egen sak med sikte på en prinsipiell debatt om Cultivas rolle i byens kulturpolitikk.

I utarbeidelsen av en slik sak som bystyret her ber om, har Rådmannen lagt til grunn følgende tilnærming:

- Normal saksgang via kulturstyret og kommunalutvalget (næringspolitisk utvalg) betyr at bystyrets møte 12. mars er "snarest mulig" i henhold til vedtatt møteplan.
- Cultivas formål befinner seg i skjæringspunktet mellom kultur og næring, og en drøfting av stiftelsens rolle bør derfor ikke begrenses til "kulturpolitikk" alene, men også inneholde næringspolitiske betraktninger.
- Cultivas betingelser for å bidra til refinansiering av Quartfestivalen utløste og aktualiserte en debatt, men Quart-saken egner seg etter Rådmannens oppfatning ikke som noe mer enn et utgangspunkt når ønsket er en "prinsipiell debatt". Quart-saken omtales derfor ikke i denne saken.
- Saken konsentrerer seg om rolleavklaringen mellom Cultiva og kommunen ("byen"), men en helhetlig forståelse av Cultivas virkefelt forutsetter også henvisninger til behov for rolleavklaringer mellom Cultiva og andre eksterne aktører.
- Kristiansand kommune har forholdsvis nylig hatt konkrete synspunkter på Cultivas overordnede strategi. Det er derfor lagt opp til at saken også er en oppfølging av dette vedtaket fra 2006.
- Saksframstillingen er ikke tenkt som et debattinnlegg, men gitt en beskrivende form, hvor det gis en del bakgrunnsinformasjon og pekes på forhold som etter Rådmannens oppfatning er sentrale elementer i forståelsen av Cultivas rolle.
- Bystyret kan ikke i denne saken vedta Cultivas rolle, og Rådmannens forslag til vedtak handler derfor om en større grad av formalisert samarbeid og dialog mellom kommunen og Cultiva.

Tidligere vedtak

Formannskapet vedtok 20.9.2006 Kristiansand kommunes høringsuttalelse til Cultivas overordnede strategi. Uttalelsens punktvisse oppsummering inneholder flere synspunkter på Cultivas rolle, og kan derfor med fordel gjengis her og være utgangspunkt for en fornyet debatt:

Kommunens opprinnelige målsettinger med etableringen av stiftelsen åpner for at Cultiva kan bidra til vekst og verdiskapning i mange ulike relasjoner. Dagens strategidokument må gjenspeile denne tolkningen av vedtektene.

1. Stiftelsens strategivedtak bør ha et mer avgrenset tidsperspektiv. Ved utløpet av en nærmere angitt periode bør det gjennomføres en hovedrevisjon av strategien.
2. Cultivas ansvar for å bidra til vekst og utvikling av byens eksisterende kunst- og kulturliv bør gjenspeiles tydeligere i strategidokumentet.
3. Kommunen er enig i strategiens fokusering på
 - a. nye tiltak for etniske minoriteter
 - b. ulike stimulerings tiltak for å få flere kunstnere til å bosette seg i byen

- c. satsingen på de tre utvalgte bransjene rytmisk musikk, audiovisuelle digitale produkter og stedsrelaterte opplevelser
 - d. satsing på nye studier innen kunst og kultur.
4. Det anbefales at Cultiva konkretiserer kriteriene som skal ligge til grunn for de kommersielle satsingene. Det savnes perspektiver på hvordan Cultivas investeringsstrategi bør samkjøres med de øvrige aktørenes investeringsstrategi.
 5. Cultiva kan med fordel være en aktiv pådriver/støttespiller for å få til en nødvendig avklaringsprosess som tydeliggjør verdikjeden i opplevelsesøkonomien, og hvor Cultiva og alle andre aktører får sine roller tydelig definert.
 6. Kategoriseringen i kommersielle og ikke-kommersielle virksomheter bør ikke være til hinder for å fange opp kunstnerisk spennende prosjekter som på sikt også kan bidra til arbeidsplasser.
 7. Kommunen slutter seg til Cultivas syn på egen organisasjon og betydningen av samarbeid med andre aktører for å nå oppsatte mål. Cultiva bør likevel tydeligere definere sin rolle som samarbeidspartner i forhold til andre bidragsytere. Det kunne med fordel vært gitt en fylldigere beskrivelse av samarbeidsmulighetene med Sørlandets kompetansefond. Behovet for bedre samhandling mellom kommunen og Cultiva bør inngå i strategien.

Formannskapet gir her uttrykk for at Cultiva skal ha et forholdsvis bredt handlingsrom – bidra i ulike relasjoner, både nyskaping og eksisterende kunst- og kulturliv, både kommersielle og ikke-kommersielle virksomheter. Samtidig ble det pekt på et behov for rolleavklaringer, tydeliggjøring og bedre samhandling og samarbeid. Rådmannen oppfatter dette som kommunens ståsted for en vurdering av Cultivas virksomhet og kulturpolitiske rolle.

Ny kulturlov

Kommunens ansvar for kulturlivet ble i 2007 lovfestet av Stortinget. Kulturloven angir i generelle vendinger hvilke oppgaver henholdsvis staten, fylkeskommunen og kommunen har for å fremme og legge til rette for et bredt spekter av kulturvirksomhet:

§ 4. Fylkeskommunens og kommunens oppgaver

Fylkeskommunen og kommunen skal syta for økonomiske, organisatoriske, informerende og andre relevante verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd regionalt og lokalt.

§ 5. Felles oppgaver

Staten, fylkeskommunen og kommunen skal syta for

- a. at kulturlivet har føreseielege utviklingskår,
- b. å fremja profesjonalitet og kvalitet i kulturtilbodet og leggja til rette for deltaking i kulturaktivitetar,
- c. at personar, organisasjonar og institusjonar har tilgang til informasjon om ordningar med økonomisk støtte og om andre verkemiddel og tiltak.

Selv om lovteksten er generell og angir et minimumsansvar, er det nå slik at kultur er en lovpålagt oppgave. Kristiansand kommune er heretter pålagt av Stortinget å

- ha økonomiske virkemidler som fremmer et bredt spekter av kulturaktiviteter,
- fremme profesjonalitet og kvalitet i kulturtilbudet,
- legge til rette for deltakelse i kulturaktiviteter.
- sørge for informasjon om ordninger med økonomisk støtte,

Kulturpolitisk strategi

Bystyret vedtok 4.12.2002 den kulturpolitiske strategien for Kristiansand. Strategidokumentet har et perspektiv på 10-12 år, mens den tilhørende handlingsplanen revideres av kulturstyret hvert 4. år, sist i desember 2007. Kortversjonen av Kristiansand kommunes kulturpolitiske strategi fra 2002 ser slik ut:

Flaggskipstrategi

- Teater- og konserthus
- Kulturhistorisk senter på Odderøya
- Idretts- og rekreasjonssenter på Marinetomta

Basisstrategi

Kommunens egne kulturtjenester får tilfredsstillende drifts- og utviklingsmuligheter. Det gjelder:

- Bibliotekstjenester
- Fritidsetatens tjenester
- Idrettsetatens tjenester
- Kulturskolens tjenester

Følgende institusjoner har en basisfunksjon i kulturlivet i Kristiansand, og må gis tilfredsstillende drifts- og utviklingsmuligheter. Det gjelder:

- Agder Kunstnersenter
- Agder Naturmuseum og botaniske hage
- Agder Teater
- Bragdøya Kystkultursenter
- Bredalsholmen dokk og fartøyvernsenter
- Kristiansand Kino
- Kristiansand Symfoniorkester
- Opera Sør
- Sørlandets Kunstmuseum
- Vest-Agder fylkesmuseum

Vekststrategi

Det kulturelle vekstpotensialet utvikles i et kultur-, nærings- og byutviklingsperspektiv. Dette gjelder:

- Christiansholm Festning
- Kongens gate skole
- Kunstnerverksted i Ekserserhuset
- Rosegården Teaterhus
- Tilrettelegging for festivaler o. l.
- Utdanningstilbud i kulturelle fag

Fokuseringsstrategi

Musikk og ung kultur settes spesielt i fokus.

Kultursektoren i kommunen har hatt dette som rettesnor for sitt utviklingsarbeid de siste fem årene. Strategidokumentet ble imidlertid utarbeidet før Cultiva startet sin virksomhet, så stiftelsen er kun nevnt under avsnittet om finansiering:

I tillegg er både Kristiansand kommunes Energiverkstiftelse, Cultiva, og Sørlandets Kompetansecentrum mulige finansieringskilder. For noen prosjekter vil bidrag fra en eller begge av disse stiftelsene være avgjørende om og når tiltakene kan realiseres.

Dette er i tråd med de tankene og intensjonene som kom til uttrykk i kommunale sakspapirer i tida rundt etableringen av Cultiva. Stiftelsen ble oppfattet som et finansielt instrument for å realisere kommunens kulturpolitiske målsettinger.

Økonomiske tilskudd til kultur

Kultursektorens foreløpige regnskap for 2007 viser et netto forbruk på 128,4 millioner kroner. Av dette er 50 millioner kroner tilskudd som overføres til små og store aktører i byens kulturliv. Resten av kulturbudsjettet brukes i all hovedsak til driften av de kommunale kulturtjenestene. I tillegg bruker flere andre sektorer i kommunen av sine budsjetter til kulturelle aktiviteter, for eksempel KulturRullatoren i Helse- og sosialsektoren. Andre sektorer gir også økonomiske tilskudd til virksomheter som kan defineres inn i et utvidet kulturbegrep, blant annet administreres næringsutviklingsmidlene av Rådmannens stab. Investeringer og kommunens bidrag i store prosjekter som Kilden og Sør Arena kommer også i tillegg.

Cultiva delte i 2007 ut 24,9 millioner kroner i henhold til stiftelsens formål (ikke medregnet Kilden). Tilsvarende tall for de to foregående årene er 25,9 millioner kroner (2006) og 24,5 millioner kroner (2005).

Kultur og næring

Under kommuneplanens satsingsområde "Vekst og verdiskaping" er kulturbaserte næringer mye omtalt, og kommunens arbeid med næringsutvikling har de siste årene viet dette feltet stor oppmerksomhet. Mens det tradisjonelle kulturfeltet har et forholdsvis velkjent virkemiddelapparat, er stimulering av "opplevelsesøkonomien" et nyere fagfelt med flere ulike aktører som er i en utviklingsfase. I kommunens uttalelse til Cultivas overordnede strategi ble det derfor påpekt at stiftelsen med fordel kunne være en aktiv pådriver for å få til en nødvendig avklaringsprosess som definerer de ulike aktørenes roller og tydeliggjør verdikjeden i opplevelsesøkonomien. Blant annet er det behov for en bedre samordning av de ulike aktørenes investeringsstrategier.

Ved behandlingen av kommunens handlingsprogram 2008-2011 i desember vedtok bystyret at "det skal utarbeides en handlingsplan for kultur og næring, hvor fokus på turisme, design og gründervirksomhet vies stor plass." En slik plan bør utarbeides i dialog med Cultiva og de andre eksterne aktørene på dette feltet, og Rådmannen ser det som ønskelig at planen tar mål av seg å avklare roller og oppgavefordeling på det næringspolitiske området.

Kommunens rolle

Kommunen har utvilsomt hovedansvaret for fundamentet i byens kulturliv; at basisfunksjonene er på plass; at grunnleggende kulturtjenester har et tilfredsstillende driftsnivå; at det er mulig å søke om økonomisk tilskudd; at innbyggerne tilbys et variert kulturtilbud. Som landsdelshovedstad må Kristiansand også bidra med vertskommunens andel av utgiftene til regionale kulturinstitusjoner.

Framtidig utvikling av kulturlivet er uløselig knyttet til den overordnede utviklingen av byen. Som planmyndighet styrer bystyret heilt avgjørende forhold som arealdisponeringen, utbyggingstakten, funksjonsfordelingen, trafikkmønsteret, klimatiltakene osv. Kommunen har hovedansvaret for byutviklingen, og legger derigjennom også premissene for utviklingen av kulturlivet. Det er kommunen som har et langsiktig og helhetlig perspektiv på utviklingen av samfunnet, og som ivaretar alle befolkningsgruppene med deres ulike behov.

Cultivas rolle i forhold til kommunen

Bystyret har gitt Cultiva et mandat gjennom formulering av vedtekter og formålsparagraf, og selv om en stiftelse som sådan er selvstendig og uavhengig, bør stiftelsens styre legge stor vekt på hvordan oppdragsgiveren mener oppdraget skal fortolkes og forvaltes. Cultiva bør derfor gi kommunale vedtak, planer og styringsdokument stor autoritet ved utformingen av egen strategi og praksis.

For å konkretisere og sirkle inn grensesnittet mellom kommunen og Cultiva vil Rådmannen fremheve følgende stikkord:

Mer prosjektorientert

Cultivas formålsparagraf sier at det skal gis støtte til "prosjekter". Prosjekter er per definisjon tidsavgrensede. Dette betyr at Cultiva ikke skal gi fast driftsstøtte til virksomheter slik kommunen gjør. Ingen skal være avhengig av Cultiva for å overleve. Lengden på prosjektperioden, og hva som skjer når perioden er over, er to sentrale spørsmål som Cultiva ikke kan forholde seg til uten en god samordning med omgivelsene, blant annet kommunen.

Bedriftsetableringer

"Arbeidsplasser" står også sentralt i formålsparagrafen. Økonomisk bidrag til etablering av enkeltbedrifter innen kulturelterte næringer, er ikke en prioritert kommunal oppgave. Her finnes det imidlertid flere andre aktører og satsingsområder/prosjekter som Cultiva må definere sin rolle i forhold til; fylkeskommunen, EVA-senteret, Kunnskapsparken, Innovasjon Norge, storbyprosjekt m.fl.

Mer risikovillig

Cultiva bør kunne ta langt større sjanser enn hva kommunen normalt gjør med sine tilskuddsmidler. Kunst og kultur er av natur uforutsigbare størrelser, og publikum er ikke nødvendigvis en trofast kunde. Prosjekter som ved første øyekast virker noe spesielle og urealistiske, kan med tida vise seg å være både kunstnerisk nyskapende og kommersielt bærekraftige. Kulturgründere med behov for risikovillig kapital bør få bedre gehør hos Cultiva enn hos kommunen.

Flere og bedre utdanningstilbud innen kunst og kultur

Sammen med Kompetansefondet har Cultiva allerede bidratt mye til utdanningstilbudet innen kunst- og kulturfag ved Universitetet i Agder. På få år er det kommet resultater som kommunen og Universitetet ikke hadde klart å få til aleine. Her har Cultiva en nøkkelrolle for å realisere en felles målsetting.

Være med på store, tunge løft

Når det er behov for å ta store, tunge løft for å få på plass nye hjørnesteiner i kulturlivet i Kristiansand bør alle gode krefter, inklusiv kommunen og Cultiva, løfte i flokk. Sør Arena og Kilden er eksempler på dette. I slike saker er det kommunen som må være premissleverandør, mens Cultiva bidrar for å få alle brikkene på plass.

Spille hverandre gode – komplementære ferdigheter

I Cultivas formålsparagraf framstilles satsingen på kultur og kompetanse som et instrument for å oppnå bedre levekår og flere arbeidsplasser. Kommunens satsing på kultur er ikke forankret i den samme instrumentelle tankegangen, men er legitimert i et mer helhetlig samfunns- og individperspektiv hvor aktivitetens egenverdi står sterkt, og hvor effekten for byutviklingen, næringslivet, folkehelsen osv. betraktes som positive ringvirkninger. Dette skillet vil nødvendigvis føre til meningsbrytning og ulike prioriteringer, men det må være et felles siktemål at resultatet blir en syntese som tjener byen.

Grunntanken må være at kommunen og Cultiva har virksomhetsområder som utfyller hverandre og samspiller på en god måte til beste for kulturlivet i byen. Når virksomhetene overlapper, eller det er felles målsettinger som skal realiseres, må forståelsen av hverandres primære roller ligge til grunn for en konstruktiv samhandling. Rådmannen mener en kategorisering à la idretten hvor bredden og amatørerne er kommunens ansvar, mens talentene, eliten og de profesjonelle er Cultivas ansvar blir altfor enkelt og unyansert. Kommunen har et stort ansvar for utviklingen av det profesjonelle, institusjonaliserte

kulturlivet, mens det utvilsomt er et potensial for arbeidsplasser i det frivillige kultur- og idrettsliv.

Den største utfordringen er kanskje Cultivastyrets 3-årsperspektiv. Tilfredsstillende kvalitet og profesjonalitet oppnås ikke alltid i løpet av tre år, og det kan fort bli slik at Cultiva er fødselshjelper, men overlater barnet til seg selv (eller kommunen) før det er i stand til å klare seg på egen hånd. Utvidelse av 3-årsregelen og/eller kommunal involvering på et tidligere stadium bør være et tema som drøftes nærmere i tida som kommer.

Cultiva Ekspress er et tilfelle hvor overlappende aktiviteter ikke er samordnet. Denne tilskuddsordningen for unge mellom 23 og 30 år mangler søknader til kunst- og kulturprosjekter og de avsatte midlene ble ikke brukt opp i 2007. Samtidig oversvømmes saksbehandlerne i kommunen med søknader om tilskudd til kunst- og kulturformål, og cirka 40% av søknadene må kommunen avslå på grunn av mangel på budsjettmidler. Mange av dem er søkere i den aktuelle aldersgruppen. Her er det utvilsomt mulig å utnytte ressursene bedre ved å samarbeide.

Verden omkring oss endrer seg hele tiden. Da Cultiva ble etablert var det mangel på arbeidsplasser, i dag er det mangel på arbeidskraft. Gårdagens løsninger er ikke alltid svaret på morgendagens problemer. Det er ikke bare hva vi selv foretar oss som avgjør hvor attraktiv Kristiansand er, men også hva våre "konkurrenter" finner på. Fasttømrede roller og vanntette skott vil derfor ikke fungere godt over lang tid.

Konklusjon

Rådmannen ser et behov for å strukturere og formalisere dialogen mellom Cultiva og kommunen både på politisk og administrativt nivå. Ved etableringen av Cultiva ble det vedtatt årlige fellesmøter mellom formannskapet og Cultivastyret. Dette ble gjennomført de første årene, men er ikke fulgt opp som en fast rutine. Kulturstyret har også avholdt fellesmøte med Cultivastyret, og i forbindelse med fjorårets fokusering på vitalisering av hovedutvalgene, hadde kulturstyret tydelige anbefalinger vedrørende slike fellesmøter. Samhandlingen på politisk nivå kan med fordel gis en fastere ramme. Det foreslås ett årlig møte mellom formannskapet og Cultivastyret hvor også kulturstyret deltar.

I Cultivas vedtekter §8 står det at "Årsregnskapet og årsberetningen sendes bystyret i Kristiansand til orientering." Bystyret har imidlertid ikke hatt dette som en sak hvor medlemmene har fått anledning til å kommentere Cultivas virksomhet. Vedtektene sier også at stiftelsens rådsforsamling skal godkjenne årsregnskapet innen utgangen av juni hvert år. Rådmannen anbefaler derfor at stiftelsens beretning og regnskap rutinemessig settes på sakskartet til bystyret i september hvert år.

Administrativt er det dialog knyttet til enkeltsaker, om enn noe sporadisk, hvor det utveksles informasjon og synspunkter. Dette er en nødvendig del av saksbehandlingen, og må nødvendigvis også ha en mer uformell side. På et mer strategisk nivå har det vært gjennomført forsøk på å skape en arena hvor flere aktører kan samordne virkemidlene, men av ulike grunner har man ikke funnet en form på dette som fungerer godt. De administrative samhandlingsrutinene mellom Cultiva og kommunen kan bli bedre, og Rådmannen er innstilt på å ta initiativ til avklaringer som kan bedre denne situasjonen.

Dato: 29.01.2008
Saksnr.: 200704255-6
Arkivkode O: GNB: 151,1681

Saksbehandler: Terje Karlsen

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
12.02.2008

Setesdalsveien 16 – 22, bygging av ungdomsboliger

Sammendrag:

Bystyret vedtok den 25.04.07 reguleringsplan for Setesdalsveien 24A – Frobusdalen, rest Frobusdalen. Planen er utarbeidet av Kristiansand Eiendom med utgangspunkt i bystyrevedtak om å tilrettelegge boliger for ungdom i etableringsfasen. Kommunen eier Setesdalsveien 16A, 18, 20 og 22, der det tillates oppført til sammen 44 boenheter. For å kunne gi det gunstigste tilbudet til kjøperne, anbefaler eiendomssjefen at prosjektet gjennomføres i kommunal regi, og at Kristiansandsmodellen legges til grunn ved salg av leilighetene. Boligene foreslås lagt ut til markedstilpasset fastpris. Kommunens finansieringsandel settes til differansen mellom boenhetens selvkost og salgsprisen. For å sikre en noe differensiert alderssammensetning i sameiet, anbefales det at inntil ¼ av leilighetene legges ut i markedet for fritt salg.

Saken er forelagt Rådmann og Teknisk direktør, som er enig i innstillingen.

Forslag til vedtak:

1. Ungdomsboligprosjektet i Setesdalsveien 16 – 22 gjennomføres i kommunal regi.
2. Min. ¾ av boligene selges på grunnlag av Kristiansandsmodellen. Kommunens finansieringsandel settes til differansen mellom fastsatt markedspris og boenhetens selvkostpris.
3. Inntil ¼ av leilighetene legges ut i markedet for fritt salg.

Ole Dag Myhrstad
Eiendomssjef

Terje Karlsen
Avdelingsleder

Trykte vedlegg: Vedlegg 1: Oversiktskart
Vedlegg 2: Reguleringsplan

Utrykte vedlegg: Ingen

Bakgrunn for saken :

Bystyret vedtok den 25.04.07 reguleringsplan for Setesdalsveien 24A – Frobusdalen, rest Frobusdalen. Planen er utarbeidet av Kristiansand Eiendom med utgangspunkt i bystyrevedtak om å tilrettelegge boliger for ungdom i etableringsfasen.

Planområdet er vist på vedlagte kart datert 22.03.06. Vedlegg 1. Reguleringsplanen fremgår av vedlagte kart datert 12.11.04. Vedlegg 2.

Kommunens eierforhold

Kristiansand kommune eide i utgangspunktet Setesdalsveien 16 A, 18 og 20. Disse åpner for bygging av til sammen 32 boenheter, fordelt med 18 og 14 boenheter på henholdsvis byggeområde S3a og S3b i reguleringsplanen. Kristiansand Eiendom har senere kjøpt Setesdalsveien 22, der det tillates oppføring av 12 boenheter i det som i planen er benevnt byggeområde S2. Samlet potensial er derved 44 nye boenheter.

Kristiansandsmodellen

Bystyret ga i sak 109/03 sin tilslutning til å etablere en finansieringsordning for rimelige boliger, senere kalt Kristiansandsmodellen. Ordningen reguleres av vedtekter som ble vedtatt i kommunalutvalget i 2003. Kristiansandsmodellen innebærer at kommunen selger boliger til førstegangsetablere mellom 18 og 35 år. Boligene selges til markedspris, men kommunen går inn med en rente- og avdragsfritt andel av salgsummen. Andelen sikres ved pantobligasjon i boligen, og forutsettes videreført ved senere omsetninger med en indeksregulert størrelse. Boligkjøperen gis derved en lettere tilgang til egen bolig, samtidig som kjøperen ved videresalg får med seg prisutviklingen i markedet. Andelen ble tidligere regulert i henhold til konsumprisindeksen. Bystyret vedtok imidlertid i sak 117/07 at reguleringen i fremtiden skal skje etter utviklingen i eiendomsmarkedet, basert på statistikk for prisutviklingen for leiligheter i Kristiansand.

Utbyggingsmodell

Det kan tenkes flere gjennomføringsmodeller for realisering av boligprosjektet. De mest aktuelle er:

- Salg av eiendommene til entreprenør/utbygger med kontraktsfestede betingelser om oppføring og salg av leilighetene som ungdomsboliger. Leilighetene vil da inngå som selveierenheter i et sameie.
- Avtale med boligbyggelag om realisering og salg som ungdomsboliger organisert i et borettslag.
- Kommunen oppfører bygningene i egen regi på lik linje med andre investeringsprosjekter, og selger leilighetene som ungdomsboliger. Leilighetene vil også her inngå som selveierleiligheter i et sameie.

Eiendomssjefen mener at en bør satse på den modellen som kan gi det prismessig gunstigste tilbudet til kjøperne. Det vil si den modellen som setter minst krav til byggherrens fortjeneste på prosjektet. Ved gjennomføring i kommunal regi, vil en så langt som mulig kunne basere seg på et selvkostprinsipp som vil komme kjøperne til gode. Eiendomssjefen vil anbefale denne gjennomføringsmodellen, og Kristiansand Eiendom har budsjettmessig håndtert dette ved å legge inn ungdomsboligene som eget utbyggingsprosjekt i handlingsprogrammet. Det tas sikte på oppstart av prosjektering tidlig i 2008 og salg av de første boligene i 2009.

Finansieringsmodell

Eiendomssjefen vil anbefale at Kristiansandsmodellen legges til grunn ved salg av leilighetene. Denne forutsetter salg til markedspris, men som nevnt over går kommunen inn med en rente- og avdragsfri andel av kjøpesummen. Da de første boligene ble solgt etter Kristiansandsmodellen utgjorde den kommunale andelen ca. 20 % av salgsprisen. Det er imidlertid ikke satt noen spesiell begrensning på dette finansieringsbidraget. Ønsker en å

gi et gunstigst mulig tilbud til kjøperne, vil eiendomssjefen foreslå at boligene legges ut i markedet til fastpris basert på kompetent vurdering av markedsverdien. Kommunens finansieringsdel settes så til differansen mellom boligens selvkost og markedsverdien. Er for eksempel boligens selvkost kr 1.000.000.- og markedsverdien kr 1.500.000.-, vil kommunen gå inn med en rente og avdragsfri andel på kr 500.000.-. Modellen innebærer at det ikke hentes inn noe bidrag til bykassa ved salg av ungdomsboligene.

Differensiering av alderssammensetning

Det kan stilles spørsmål ved om det er gunstig for et sameies funksjon at sameiernes alderssammensetning er relativt lav. Et visst innslag av mer modne beboere kan tenkes å ha en positiv effekt både på miljøet og administrering av budsjett og tjenester.

Det er både fra Husbanken, eiendomsmeglere og annet hold, påpekt at det er stort behov for mindre leiligheter for å dekke behovet til personer som er 10 – 20 år eldre enn den gruppen som faller inn under Kristiansandsmodellen. Dette skyldes spesielt samfunnsutviklingen i retning av at stadig flere personer lever som enslige. Eiendomssjefen mener at det for å dekke noe av dette behovet, og for å åpne for en mer differensiert alderssammensetning, bør vurderes å åpne for at inntil en fjerdedel av leilighetene i Setesdalsveien legges ut i markedet uten de begrensningene som er knyttet til Kristiansandsmodellen. Disse leilighetene kan enten selges til taksert fastpris eller til høystbydende. Bykassa kan i så fall tilføres et overskudd fra dette salget.

Konklusjon

Eiendomssjefen anbefaler at ungdomsboligprosjektet i Setesdalsveien 16 – 22 gjennomføres i kommunal regi. Minimum $\frac{3}{4}$ av boligene selges til fast markedspris på grunnlag av Kristiansandsmodellen. Kommunens finansieringsandel for boligene som selges etter Kristiansandsmodellen settes til differansen mellom leilighetenes selvkost og markedsprisen. For å bidra til en differensiert alderssammensetning legges inntil $\frac{1}{4}$ av boligene ut i markedet for fritt salg.

Dato: 30/1 -2008
Saksnr.: 200801707-1
Arkivkode E: 611
Saksbehandler: Jon Holt

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
12.02.2008

Kjøp av Lillebølgen på Eg.

Sammendrag:

Kristiansand kommune og Sørlandet Sykehus har over flere år forhandlet om en overdragelse av Lillebølgen på Eg. De som bruker Lillebølgen er kronisk syke barn. De fleste uten språk og adekvat aldersutvikling. Sørlandet sykehus har vært faglig ansvarlig for driften, men det er kommunene på Agder og i alt vesentlig Kristiansand som har finansiert hele virksomheten.

Arbeidet med en overdragelse til kommunen har vært en arbeidskrevende prosess, og både ansatte og foreldre har vært aktivt med. Stemningen har snudd fra sterk skepsis til kommunal drift, og 1/1 2008 var virksomhetsoverdragelsen et faktum.

Det som nå gjenstår er et kjøp av bygning og tomt som begge eies av Sørlandet Sykehus. Det har blitt holdt autoriserte verditakster og dette har dannet grunnlag for forhandlinger. Mellom partene er det nå enighet om en kjøpesum for bygningen Lillebølgen og en tomt på ca 4600 m2 som samlet utgjør kr.14.100.000,-. I tillegg vil det komme utgifter til fradeling og overskjøting av tomten på ca kr.500.000,- .

Sørlandet sykehus beregnet seg i 2007 et beløp på ca 1.117.000,- for dekning av forvaltning, drift og vedlikehold (FDV), avskrivninger og materiell. Ved kjøp og med en rentefot på 5 %, vil kommunens kostnader til FDV, kapitalkostnader og materiell bli ca kr 1.131.000,-. Det vil si tilnærmet samme utgiftsnivå. Dette har vært rådmannens avgjørende premiss for de forhandlinger som har vært ført med Sørlandet sykehus. Det må også tas i betraktning at Sørlandet sykehus kan legge til grunn en høyere leie dersom de fortsatt skal ha rollen som utleier.

Kristiansand Eiendom vil foreslå at kjøpet nå godkjennes av kommunalutvalget, og at endelig budsjettering skjer ved bystyrets behandling av 1 tertial i juni. Frem til betaling skjer må kommunen betale ca et halvårs leie som dekkes over driften av Lillebølgen.

Saken er forelagt teknisk direktør og rådmann som er enig i forslag til vedtak.

Forslag til vedtak:

1. Kommunalutvalget vedtar kjøp av Lillebølgen på Eg innenfor de rammer som er nevnt i saken med forbehold om bystyrets godkjenning av kjøp og bevilgning i forbindelse med 1 tertial rapport 2008.

Ole Dag Myhrstad

Terje Karlsen

Trykte vedlegg:

Utrykte vedlegg:

Bakgrunn for saken :

Dato: 18/1 -2008
Saksnr.: 200610013-11
Arkivkode O: GNB: 7,11
Saksbehandler: Jon Holt

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
12.02.2008

Sjøbod på Møvig.

Sammendrag:

Denne saken var oppe i kommunalutvalget 8 mars 2005, og det ble fattet slikt vedtak :

1. Kommunalutvalget ber om at reguleringsplan for Møvig brygge blir fornyet.
2. Det holdes forsøktakst etter plan og bygningslovens § 41 for å fastsette verdien på sjøboden i regulert friområde.
3. Kommunalutvalget tar stilling til ekspropriasjon etter at forsøktakst er avholdt.

Formannskapet behandlet saken 6/12 – 06 etter at ny reguleringsplan var stadfestet, og det ble vedtatt at kommunen skulle begjære forsøktakst for sjøbod og brygge på Møvig. Tingretten i Kristiansand avga sin kjennelse i november 2007, og erstatningen for sjøbod m/ tilhørende brygge ble fastsatt til kr. 750.000,-. Kristiansand kommune må nå bestemme seg for om forsøktaksten skal gjennomføres, og da må det fattes vedtak om ekspropriasjon i god tid før 6 november 2008. Loven setter krav om at skjønnet må følges opp innen et år, slik at det også kan begjæres fullbyrdelse av skjønnet før fristens utløp.

Kristiansand Eiendom inngikk 6/12 – 04 et forlik om at John Ludvigsen skulle ha bruksrett til sjøboden ut sin levetid. Deretter skulle kommunen overta sjøbod m/ tilhørende brygge vederlagsfritt. Dette forlik ble ikke godkjent av kommunalutvalget, og dette ble fulgt opp med vedtak av 8 mars 2005 som er referert. Mer utdypende om sakens forhistorie fremgår av trykt saksfremlegg til dette møte i kommunalutvalget.

Advokat Bryge har på vegne av grunneier Gro Andreassen gjort det klart at det ikke er aktuelt med noen form for frivillig overdragelse av sjøboden, og understreker at forliket av 6/12 - 04 skulle skape ro om saken. Dette bekreftes muntlig av John Ludvigsen som ønsker å bruke stedet i sin levetid. Han driver aktivt fiske som pensjonist.

Det har og kommet et brev fra adv Øyvind Aas på vegne av Torbjørn Ludvigsen som er bror til John. Brevet oppsummerer den historiske utvikling av saken fra 1950 tallet og frem til i dag, og adv Aas spør hvordan kommunen har tenkt å kompensere for Torbjørn Ludvigsens

tapte rettigheter dersom det blir vedtatt ekspropriasjon. Brevet datert 5/12 – 07 følger saken som uttrykt bilag.

Det prinsipielle spørsmål i denne saken er om det nå skal brukes tvangsmidler for å få fjernet sjøboden. Ekspropriasjon er et radikalt inngrep, og i Kristiansand kommune har det vært tradisjon for å være svært forsiktig med bruk av tvang. Forhandlinger og frivillige avtaler er den absolutte hovedregel.

Sjøboden ligger helt i ytterkanten av et stor kommunalt friområde med badestrand og en stor, god gressplen som brukes til bl.a ballspill. Store deler av naboeiendommen Sjøstrand som eies av Juvente inngår i skjærgårdsparken.

Forliket som ble inngått av administrasjonen 6/12 –04 sikrer at sjøboden blir fjernet vederlagsfritt ved John Ludvigsens bortgang. Det er vanskelig for Kristiansand Eiendom å anbefale ekspropriasjon i dette tilfelle. Avtalen om forlik ble inngått etter anbefaling av kommunens advokat Ove Lyngholt, og var "det muliges kunst" i en vanskelig og presset forhandlingsituasjon. Lærdommen i ettertid er at slike forlik alltid bør klareres politisk.

Siden det ikke har vært mulig å endre forlikets innhold gjennom forhandlinger, så bør avtalen respekteres av begge parter. Saken er drøftet med teknisk direktør som er enig i konklusjon.

Forslag til vedtak:

1. Forsøktakst for sjøbod m/ brygge på Møvig gjennomføres ikke ved ekspropriasjon. Forlik av 6/12 –04 stadfestes.

Ole Dag Myhrstad

Terje Karlsen

Trykte vedlegg: Saksfremlegg til kommunalutvalget 8/3 –05.
Forlik datert 6/12 –04.

Utrykte vedlegg: Brev datert 5/12 –07 fra advokat Øyvind Aas.

Bakgrunn for saken :

Dato: 28.01.2008
Saksnr.: 200801766-1
Arkivkode E: 611
Saksbehandler: Arne Birkeland

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
12.02.2008

Prosjekt Rådhuskvartalet, forprosjekt - Finansiering

Sammendrag:

Prosjektets foreliggende finansiering strekker ikke til for gjennomføring av arbeidene med reguleringsplan, konseptutvikling frem til et ferdig skisseprosjekt og et rom- og funksjonsprogram. Finansieringsbehovet er 7,15 mill. kroner.

Skisseprosjektet skal iht foreliggende fremdriftsplan være ferdig innen 17. april 2008, og det skal beskrive konsekvensene for tre ulike alternative løsninger.

Investeringsinstruksen pkt 1.4.2 har følgende prosedyre for behandlingen:

"Bystyret kan vedta igangsetting av investeringer der omfang og kostnader innebærer stor grad av usikkerhet. For slike investeringer skal kommunalutvalget løpende få seg forelagt oppdaterte kostnadsoverslag. Bevilgningssak skal forelegges bystyret snarest mulig og senest innen årets utgang."

Bevilgningssaken forelegges bystyret ved behandling av 1. tertialrapport.

Saken er forelagt teknisk direktør og rådmann som er enige i forslag til vedtak.

Forslag til vedtak:

1. Kommunalutvalget samtykker i at arbeidene med skisseprosjektet fullføres og at reguleringsplanarbeidet videreføres. For dette gis en tilleggsbevilgning ut over tidligere bevilgning, tilsvarende 7,15 mill. kroner.
2. Bevilgningssaken forelegges bystyret ved behandling av 1. tertialrapport.

Ole Dag Myhrstad
eiendomssjef

Arne Birkeland
rådgiver

Trykte vedlegg: Ingen
Utrykte vedlegg: Ingen

Bakgrunn for saken

Reguleringsplanarbeidet for Rådhuskvartalet startet opp i mai 2007. Målet er å få en vedtatt reguleringsplan i løpet av 2008. Det er knyttet stor usikkerhet til innholdet i reguleringsplanen, og utbyggingsvolum. Parallelt med dette arbeidet pågår en utredning av et skisseprosjekt som skal være ferdig til 17.04.2008. Opprinnelig fremdriftsplan forutsatte behandling av skisseprosjektet før sommeren 2008, og at forprosjektet skulle være klart ved utgangen av dette året. Vi vil komme tilbake til en mer konkret framdriftsplan for forprosjektet i 1. tertialrapport med bakgrunn i bl. a. usikkerheten som ligger i reguleringsplanarbeidet.

Denne saken gjelder finansiering av arbeider frem til et ferdig skisseprosjekt, og med tillegg reguleringsplanarbeid. Arbeidet i brukergruppene vil bli videreført for å få fram et rom- og funksjonsprogram som grunnlag til forprosjektfasen.

Beskrivelse av prosjektet

Kommunalutvalget gjorde i møte 30.01.2007 slikt vedtak:

1. Kommunens hovedadministrasjon anbefales lagt til Rådhuskvartalet.
2. Rådhuskvartalet videreutvikles til et forprosjekt og brukermedvirkning organiseres. Utviklingskostnader (kr 3,5 mill) er innarbeidet i handlingsprogrammet for 07.
3. Mulighet for utbygging av parkeringsanlegg under Øvre Torg synliggjøres som del av utviklingsarbeidet.
4. Finansieringsalternativer og eierskap vurderes.
5. Arealbehovet som ikke lar seg løse i Rådhuskvartalet – anslagsvis 2-300 plasser (inkludert Kemnerbygget) - vurderes i ulike alternativer der Meieritomta kan være ett alternativ. Egen sak om dette fremmes for kommunalutvalget når lokaliseringssted for NAV er valgt.
(Enst.)

Vedtaket pkt 1-4 følges opp i skisseprosjektet og reguleringsplanen. Pkt 5 i vedtaket forventes også løst i dette arbeidet.

Andre vedtak/beslutninger:

Kristiansand Eiendom har besluttet at prosjekt Rådhuskvartalet skal gjennomføres etter partneringmodellen. Etter gjennomført anbudskonkurranse ble partneringalliansens leverandørgruppe valgt (arkitekt, rådgivere og entreprenører), og partneringavtale del I ble deretter etablert.

Rådmannen besluttet i møte desember 2007 at prosjektalliansen i tillegg til å utrede et hovedalternativ, også skal utrede muligheten for gjennomføring i to byggetrinn. Samtidig ble det bestemt at konsekvensene ved å beholde dagens bygningsstruktur i Rådhuskvartalet, oppgradert til et vurdert "tilsynsmyndighetsgodkjent / AMU - godkjent" nivå, skal utredes i et såkalt "0-alternativ".

Konsekvensen av rådmannens beslutning om å utrede flere alternativ førte til at prosessen for arbeidet frem til et ferdig skisseprosjekt ble revidert. For å komme i mål med de tilgjengelige ressurser, så må detaljeringsnivået for det enkelte alternativ reduseres noe. Ressursinnsats i forhold til arbeidet med brukergrupper og teknisk prosjektering utsettes.

Oppgaven med belysning av alternativene gjennom årskostnadsberegninger prioriteres.

Økonomi

I handlingsprogrammet er det så langt avsatt 4,15 mill. kr til prosjektutvikling. Omfanget av alle tidligere påløpte kostnader med prosjektet samt de arbeider som pågår ifm regulering og konseptutvikling frem til et ferdig skisseprosjekt er nå avklart. Arbeidene er vurdert å ville koste ca. 9.8 mill. kroner inklusive mva. Ut over dette vil det påløpe kostnader i forbindelse med reguleringsplanarbeidet og brukergrupper, antatt 1,5 mill kroner.

Kostnadene frem til oppstart forprosjekt er på 11,3 mill. kroner brutto. Fratrullet avsatt beløp 4,15 mill. kroner, er finansieringsbehovet 7,15 mill. kroner brutto.

I skisseprosjektrapporten vil det legges fram kostnadsramme for forprosjektfasen for de ulike alternativer. Valg av alternativ og oppstart av forprosjekt kan vurderes i 1. tertialrapport, eventuelt utsettes til behandling av handlingsprogrammet for 2009-12.

Endringen av den opprinnelige fremdriftsplanen, og usikkerheten rundt forprosjektfasen er forelagt partneringalliansen. De uttaler at dette kan få konsekvenser for disponering av nøkkelpersonell til planarbeidet, og de vil vurdere de økonomiske konsekvenser av en utsettelse og at et mulig krav om økonomisk kompensasjon for alliansen kan bli reist. For øvrig uttaler alliansen at det vil være gunstig å utsette oppstarten på forprosjektet for å redusere usikkerheten omkring reguleringsplanen.

Dato: 16.01.2008
Saksnr.: 200801078-1
Arkivkode E: 033
Saksbehandler: Arnhild T. Egeland

Saksgang

Valg- og Honorarkomiteen

Møtedato

23.01.2008

Småbåthavnutvalget - valg av kommunens representanter for perioden 2007 - 11.

Sammendrag:

I reglementet for Kristiansands båthavner og småbåthavnutvalg står i punkt 6 bl.a.:

"Utvalget skal ha 5 medlemmer med personlige varamedlemmer og oppnevnes for valgperioden. Kommunalutvalget oppnevner 3 kommunale representanter til småbåthavnutvalget.

Byens båtforeninger oppnevner 2 representanter med vararepresentanter for valgperioden."

Kommunalutvalget velger leder og nestleder. Valget gjelder for valgperioden (punkt 7).

Nåværende sammensetning:

Medlemmer:

1. H Axel Fjell
2. FRP Tor S. Utsogn
3. AP Kari Henriksen

Varamedlemmer:

- For nr. 1: KRF Lilli Guttormsen
" " 2: SV Gro Hareide
" " 3: DEM Olaf Messel

Leder: AP Kari Henriksen
Nestleder: DEM Tor S. Utsogn

Forslag til vedtak:

1. Følgende velges som Kristiansand kommunes representanter i Småbåthavnutvalget for perioden 2007 – 11:

Medlemmer:

1.
2.
3.

Varamedlemmer:

- For nr. 1:
For nr. 2:
For nr. 3:

Leder:
Nestleder:

Tor Sommerseth
Rådmann

Arnhild T. Egeland
Skr.

Trykte vedlegg:

Utrykte vedlegg: Reglement for Kristiansands båthavner og småbåthavnutvalg

Dato: 14.01.2008
Saksnr.: 200800833-1
Arkivkode E: 255
Saksbehandler: Solveig Løhaugen

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
29.01.2008

Eierskapsmelding for Kristiansand kommune – melding om oppstart av arbeid

Sammendrag:

En stor del av kommunens aktivitet er organisert i enheter utenfor den ordinære kommunale administrasjonen. Slik aktivitet er organisert i kommunalt foretak, aksjeselskap, interkommunalt samarbeid, interkommunalt selskap eller stiftelse. Kommunen ingen samlet oversikt over dette eierskapet, ingen samlet strategi for eierskapet og få regler for en samordnet administrativ og politisk oppfølging av eierskapet. En slik samlet oversikt og samlet strategi har vært etterlyst både administrativt og politisk. Revisjonen har i noen rapporter om selskapskontroll også etterlyst kommunens eierstrategi.

Rådmannen ønsker å lage en eierskapsmelding som både skal gi en oversikt over kommunens eierposisjoner og rammebetingelsene for ulike eierformer og som også skal fastlegge kommunens strategi i forhold de ulike selskapene.

Rådmannen ønsker en arbeidsprosess for dette arbeidet som medfører tett dialog med kommunalutvalget. Det innebærer at temaer vil bli belyst og drøftet i kommunalutvalget før meldingen skrives. Det vil bli trukket inn ekstern kompetanse både til skriving og til å belyse ulike temaer samtidig som rådmannen også forutsetter nært samarbeid med ledelse og styrer i selskapene.

Forslag til vedtak:

1. Saken tas til orientering

Tor Sommerseth
Rådmann

Solveig Løhaugen
Ass. rådmann

Trykte vedlegg: ingen
Utrykte vedlegg: ingen

Bakgrunn for saken :

En stor del av kommunens aktivitet er organisert i enheter utenfor den ordinære kommunale administrasjonen. Slik aktivitet er organisert i kommunalt foretak, aksjeselskap, interkommunalt samarbeid, interkommunalt selskap eller stiftelse. Nedenfor er en opplisting som nok ikke er fullstendig, men som likevel viser noe av omfanget på enheter utenfor rådmannens direkte ansvarsområde.

- Kommunale foretak
 - Kristiansand Havn KF
 - Kristiansand Boligselskap KF
 - Kristiansand parkeringsselskap KF
- Aksjeselskap
 - Euroterminalen AS
 - Kristiansand Næringsselskap AS
 - Skarje AS
 - Valhalla Verksted AS
 - Varodd AS
 - Kjøkkenservice Industrier AS
 - Kristiansand Bompengeselskap AS
 - Agder Bomdrift AS
 - Renovasjonsselskapet for Kristiansandsregionen AS
 - Agder Teater AS
 - Kristiansand Kino Holding AS
 - Kristiansand teater AS
 - Sørlandet Kunnskapspark AS
 - Kristiansand Kunnskapspark Eiendom AS
 - Sørlandshallen AS
 - MS Maarten AS
 - L/L Setesdal Bilruter
 - Agder Energi AS
 - Vågsbygd Samfunnshus AL
 - Vest-Agder Kollektivselskap AS
- Interkommunalt samarbeid
 - Agderrådet
 - Areal- og transportutvalget
 - Destinasjon Sørlandet
 - Otra interkommunale avløpsanlegg
 - Kristiansand og Vennesla interkommunale avløpsanlegg
 - Midt-Agder Friluftsråd
 - Sandripheia Fritidspark
 - Tronstadvann interkommunale vannverk
- Interkommunale selskap
 - Kilden IKS
 - Kristiansand Revisjonsdistrikt IKS
 - Vest-Agder Museet IKS
 - EVA-Senteret IKS
 - Knutepunkt Sørlandet
- Stiftelse
 - Cultiva
 - Stiftelsen Kristiansand Symfoniorkester
 - Opera Sør
 - Stiftelsen Vest-Agder Fylkesmuseum
 - Stiftelsen Gimle gård
 - Agder Naturmuseum og botaniske hage
 - Kristiansand boligstiftelse

- Kristiansand kommunes stiftelse for utleieboliger
- Stiftelsen Bredalsholmen dokk- og fartøyvernssenter
- Stiftelsen de internasjonale kirkefestspill
- Stiftelsen fullriggeren Sørlandet
- Stiftelsen Hestmannen
- Stiftelsen Kanonmuseet Møvig
- Stiftelsen Setesdalsbanen
- Stiftelsen Sørlandets kompetansefond
- Sørlandets kunstmuseum
- Stiftelsen Arkivet

Mange av aksjeselskapene er hundre prosent eid av Kristiansand kommune. Flere er eid sammen med andre, først og fremst andre offentlige eiere, som Agder Teater AS, Renovasjonsselskapet for Kristiansandsregionen AS og Agder Energi AS. Flere av selskapene har også betydningsfulle datterselskaper, for eksempel Kristiansand Kino drift AS som er heleid datterselskap av Kristiansand Kino Holding AS og Returkraft AS som er et deleid datterselskap av Renovasjonsselskapet for Kristiansandsregionen AS.

Begrunnelsene for at kommunen har valgt å organisere arbeidsoppgavene på denne måten varierer sannsynligvis. Noen selskaper har fått ansvar for lovpålagte arbeidsoppgaver for kommunen som for eksempel Otra interkommunale avløpsanlegg og Renovasjonsselskapet for Kristiansandsregionen AS. Noen selskaper har blitt opprettet for å utføre arbeidsoppgaver som kommunen mener det er viktig at kommunen har hånd om, som for eksempel Kristiansand parkeringsselskap KF eller Kristiansand Kino Holding AS. I noen tilfeller kan motivet være finansielt, at kommunens eierskap i selskapet skal føre til inntekter for kommunen, som er en av grunnene for opprettelsen av Kristiansand Næringselskap AS. Og noen selskaper har kanskje en historisk politisk begrunnelse, for eksempel at selskapet er et resultat av gaver til kommunen som Stiftelsen fullriggeren Sørlandet.

Det kan også være andre argumenter for den organisasjonsformen som er valgt, at det er valgt kommunalt foretak i stedet for aksjeselskap eller stiftelse i stedet for aksjeselskap, for eksempel mulighet for administrativ og politisk påvirkning, risiko, handlingsrom for selskapet og skatter og avgifter.

De ulike selskapsformene må forholde seg til forskjellige lovverk. Det er egen lov for aksjeselskap, interkommunale selskaper og stiftelser, mens interkommunalt samarbeid og kommunale foretak er regulert i kommuneloven.

I dag har kommunen ingen samlet oversikt over sitt eierskap, ingen samlet strategi for eierskapet, få regler for en samordnet administrativ og politisk oppfølging av sitt eierskap. En slik samlet oversikt og samlet strategi har vært etterlyst både administrativt og politisk.

Revisjonen har i noen rapporter om selskapskontroll også etterlyst et slikt dokument. I selskapskontroll i Kilden IKS, rapport fra Kristiansand Revisjonsdistrikt IKS mars 2007, skriver revisjonen blant annet:

Tema	Revisjonens vurdering
Pkt 5.3 Har kommunen etablert en eierstrategi for selskapet, for eksempel et eget regelverk, herunder system for oppfølging og rutiner for rapportering?	"Vi anbefaler at kommunen vurderer om det er behov for å samle den overordnede eierstrategi for sin deltakelse i Kilden IKS i et eget dokument."
Pkt. 5.5 Utøver styret sin myndighet i tråd med lover og regler, selskapsavtale og kommunens eget regelverk?	"Bystyret har vedtatt styreinstruks for Kilden IKS."

Tema	Revisjonens vurdering
Pkt. 5.9 Blir selskapets aktiviteter rapportert i tråd med lover og regler?	"Det foretas rapportering av selskapets årsrapport og årsregnskap til folkevalgte organer i Kristiansand kommune. Referat fra representantskapet og styret oversendes eierne til orientering. Vi anbefaler imidlertid at kommunen vurderer om man har system som på en god nok måte sikrer at folkevalgte organer har tilgang på den informasjon de finner nødvendig."
5.10 Hvordan fungerer kommunens rapportering fra valgte representanter i selskapet til kommunens egne politiske organer?	"Som nevnt i punkt 5.9 har kommunen ikke et system som sikrer informasjonsflyt fra selskapet til folkevalgte organer. Vi anbefaler at man vurderer nødvendigheten av, og eventuelt etablerer slike rutiner."
5.11 Har kommunen et formålstjenlig arkivsystem for selskapsavtale, vedtekter, regnskap mv. for de selskapene kommunen eier eller medeier i?	"Mangel på et særskilt system kan gjøre det vanskelig å holde en tilstrekkelig oversikt over de engasjementer kommunen har i selskaper den har eierinteresser i. Vi anbefaler at Kristiansand kommune vurderer hensiktsmessigheten av dagens system, og vurderer om det finnes mulighet for forbedringer."
5.12 Har kommunen gitt opplæring eller informasjon om oppgaver og ansvar til personer som er styremedlem?	"Vi anbefaler at det fra Kristiansand kommunes side gis obligatorisk opplæring av personer som er oppnevnt av kommunen. Slik opplæring bør omfatte grunnleggende forståelse av et styremedlems plikter og rettigheter, samt kommunens eierstrategi."
5.13 Har kommunen utarbeidet egen instruks eller mandat for de personer som opptre på vegne av kommunen?	"På generelt grunnlag anbefaler vi at Kristiansand kommune utarbeider retningslinjer for fullmaktsrepresentasjon i interkommunale selskap på lik linje som kommunen har for aksjeselskap."

Revisjonen har i tillegg utført selskapskontroll i Knutepunkt Sørlandet, Agder Teater AS, Kristiansand Bompengeselskap AS, Agder Bomdrift AS og Midt-Agder Friluftsråd. Revisjonen har i alle disse rapportene gitt tilsvarende anbefalinger.

Rådmannen ønsker å lage en eierskapsmelding som både skal gi en oversikt over kommunens eierposisjoner og rammebetingelsene for ulike eierformer og som også skal fastlegge kommunens strategi i forhold de ulike selskapene. Rådmannen tar sikte på lage denne eierskapsmeldingen i to deler. Første del vil omhandle

- Oversikt over selskapene kommunen eier helt eller delvis med formål, historie og andre relevante data.
- Generelt om rammebetingelser for de ulike selskapstyper.
- Hvilke rutiner kommunen har og hvilke rutiner kommunen bør utvikle for å få gode systemer for rapportering fra selskapene og en god overordnet styring av selskapene, herunder også forventninger til resultat og forutsigbarhet for kommunen og selskapene.

- Hvilke rutiner kommunen har for valg av representanter til selskapene og om kommunen bør utvikle nye rutiner.
- En plan for opplæring av kommunale tillitsvalgte i selskapene.
- Generelle forhold i en eierskapsstrategi som miljø, likestilling, etikk osv.
- Forhold som det vil bli fokusert på i andre del av eierskapsmeldingen.

Rådmannen tar sikte på at første del av meldingen skal kunne behandles politisk i løpet av våren 2008. På bakgrunn av denne meldingen ønsker rådmannen å lage andre del av eierskapsmeldingen som vil få en politisk behandling høsten 2008. Andre del av eierskapsmeldingen vil forsøke å besvare spørsmål som:

- Er det valgt riktig selskapsform for de ulike selskapene?
- Bør kommunen kjøpe eller selge noen av sine posisjoner?
- Er det andre områder av kommunen virksomhet som ut fra premissene i del 1 bør organiseres på en annen måte?
- Er det virksomheter eller verdier som bør flyttes mellom selskaper eller mellom eier og selskaper.

Rådmannen ønsker en arbeidsprosess for dette arbeidet som medfører tett dialog med kommunalutvalget. Det innebærer at temaer vil bli belyst og drøftet i kommunalutvalget før meldingen skrives. Rådmannen ønsker også å bruke et temamøte i kommunalutvalget i vår til drøfting av innholdet i eierskapsmeldingen. Det vil bli trukket inn ekstern kompetanse både til skriving og til å belyse ulike temaer samtidig som rådmannen også forutsetter nært samarbeid med ledelse og styrer i selskapene.

Dato: 21.12.2007
Saksnr.: 200707564
Arkivkode E: 00
Saksbehandler: Kristin Hallandvik

Saksgang
Kommunalutvalget
Bystyret

Møtedato
29.01.2008
13.02.2008

Etiske retningslinjer og rutiner for varsling i Kristiansand kommune

Sammendrag:

Det er foretatt en gjennomgang av de etiske retningslinjene for ansatte og folkevalgte i Kristiansand kommune. De vesentligste endringsforslagene innebærer en henvisning til kommunens arbeidsgiverpolitiske plattform (pkt.1), et punkt som blant annet omhandler ansatte og folkevalgtes rett til varsling av kritikkverdige forhold (pkt. 4), samt pkt. 5 og pkt. 6 som omhandler ulike dimensjoner ved etisk forsvarlig handlemåte og framferd. I tillegg er det utarbeidet en egen rutine for varsling i Kristiansand kommune.

Forslag til vedtak:

1. Etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte i Kristiansand kommune godkjennes.
2. Forslag til rutiner for varsling i Kristiansand kommune godkjennes

Tor Sommerseth
Rådmann

Arvid Håkonsen
Direktør for arbeidsgivervirksomheten

Trykte vedlegg:

- Etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte i Kristiansand kommune.
- Retningslinjer for privat bruk av kommunalt utstyr.
- Forslag til varslingsrutiner i Kristiansand kommune.

Utrykte vedlegg:

Etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte i Kristiansand kommune, vedtatt av formannskapet 14. august 1991, punkt 9 endret av formannskapet 30. september 1998.

Etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte i Kristiansand kommune

Bakgrunn for saken

Etter en gjennomgang av de etiske retningslinjene for ansatte og folkevalgte i Kristiansand kommune er det foretatt en revidering. De vesentligste endringsforslagene presenteres i det følgende med begrunnelse for hvorfor disse endringene foreslås.

De vesentligste endringene er foretatt i følgende punkter:

1. Generelt
3. Åpenhet
4. Handlemåte og framferd
5. Diskriminering

1. Generelt

I dette punktet foreslås det to vesentlige endringer. For det første er det i første avsnitt lagt til en henvisning til kommunens arbeidsgiverpolitiske plattform ved hjelp av følgende formulering: "Kristiansand kommune har vedtatt en arbeidsgiverpolitisk plattform. Denne plattformen danner grunnlaget for blant annet kommunens etiske retningslinjer". Denne formuleringen erstatter den tidligere henvisningen til kommunens leder- og bedriftsfilosofi, da denne filosofien nå i stor grad anses å være erstattet av den arbeidsgiverpolitiske plattformen.

For det andre foreslås det i siste avsnitt i 1. punkt å legge til følgende formulering: "Ledere på alle nivåer har et særlig ansvar for å tydeliggjøre og skape aksept for etisk forsvarlig adferd og legge betingelsene til rette for praktisering av dette". Denne formuleringen foreslås lagt til for å tydeliggjøre at lederen spiller en sentral rolle overfor medarbeiderne i å tydeliggjøre etisk forsvarlig adferd.

3. Åpenhet

Hele dette punktet er nytt i forhold til de tidligere etiske retningslinjene til Kristiansand kommune, og det omhandler blant annet ansatte og folkevalgtes rett til varsling av kritikkverdige forhold. Høsten 2005 ble de nye etiske retningslinjene for statstjenesten vedtatt, og pkt. 3 om åpenhet og varsling av kritikkverdige forhold er en del av disse etiske retningslinjene. Mye av bakgrunnen for at rådmannen ønsket en vurdering og en revidering av de etiske retningslinjene for ansatte og folkevalgte i Kristiansand kommune var nettopp dette aspektet ved de etiske retningslinjene til statstjenesten, og pkt. 3 "åpenhet" blir derfor foreslått inkludert i Kristiansand kommunes etiske retningslinjer. Dette punktet foreslås inkludert for å sette fokus på viktigheten og riktigheten av at det varsles om kritikkverdige forhold, dersom det ikke blir gjort noe med disse forholdene etter at de er forsøkt tatt opp internt i organisasjonen.

4. Handlemåte og framferd

Hele dette punktet er nytt i forhold til de tidligere etiske retningslinjene til Kristiansand kommune, og det setter fokus på de ansattes handlemåte og framferd både overfor hverandre og overfor publikum. Dette punktet foreslås tatt med i de etiske retningslinjene til Kristiansand kommune for å tydeliggjøre hvilke krav som stilles til de ansattes handlemåte, på samme måte som det settes fokus på ledernes handlemåte i punkt 1.

5. Diskriminering

Hele dette punktet er nytt i forhold til de tidligere etiske retningslinjene til Kristiansand kommune, og det omhandler en null - toleranse mht. rasisme og diskriminering i ord og handling i Kristiansand kommune. Dette punktet foreslås tatt med i de etiske retningslinjene til Kristiansand kommune for å tydeliggjøre den enkelte ansattes ansvar for denne sentrale dimensjonen ved etisk forsvarlig oppførsel.

Rutiner for varsling av kritikkverdige forhold i Kristiansand kommune.

I henhold til arbeidsmiljøloven §3-6. Det vises til Etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte i Kristiansand kommune, pkt. 4.

Bakgrunn for saken

Det er et mål for Kristiansand kommune at kritikkverdige forhold skal avdekkes og behandles. Kommunen er avhengig av at svikt i prosedyrer, rutiner og tjenestetilbud påpekes, meldes og om nødvendig varsles. Arbeidsgiverpolitikken i Kristiansand kommune skal tilrettelegge for et trygt og åpent arbeidsmiljø og ønsker derfor åpenhet om kritikkverdige forhold.

I tråd med arbeidsmiljøloven (§2-4) har alle ansatte i Kristiansand kommune rett til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten, samtidig som bestemmelsene gir arbeidstakeren vern om gjengjeldelse (§2-5). Det er arbeidsgivers ansvar å skape en god ytringskultur og legge forholdene til rette for intern varsling. Arbeidstaker skal ha en lav terskel for å kunne si fra om kritikkverdige forhold og oppfordres til å varsle i tråd med dette (§3-6).

Kritikkverdige forhold

Retten til å varsle gjelder i alle situasjoner der arbeidstaker sier fra om kritikkverdige forhold; for eksempel svikt i sikkerhetsrutiner, arbeidsforhold i strid med arbeidsmiljølovens krav, uforsvarlig saksbehandling, korrupsjon eller andre økonomiske misligheter. Etter arbeidsmiljøloven §2-3 har arbeidstaker også plikt til å si fra til verneombudet og arbeidsgiver om trakassering, diskriminering og feil eller mangler som kan medføre fare for liv eller helse. Eksempler på slike forhold er:

- forhold som kan medføre fare for liv og helse
- mobbing og trakassering
- korrupsjon
- maktmisbruk
- underslag, tyveri og økonomiske misligheter
- brudd på taushetsplikt
- diskriminering

Forsvarlig fremgangsmåte

Fremgangsmåten ved varsling skal være forsvarlig. Dette betyr at arbeidstakeren på forhånd vurderer grunnlaget for kritikken, hvordan denne bør fremsettes og hvem en bør si fra til. Det vil normalt være forsvarlig å varsle internt til en person i virksomheten. Uttalelsene må i utgangspunktet være holdbare med hensyn til faktiske forhold, og det må tas hensyn til taushetspliktreglene. Arbeidsgiver har bevisbyrden for at varslingen ikke er forsvarlig. Det innebærer at det er arbeidsgiver som må bevise at varslingen har skjedd i strid med loven, ikke arbeidstaker.

En arbeidsgiverrepresentant som blir varslet om kritikkverdige forhold plikter å sørge for at forholdene blir undersøkt nærmere og at kritikkverdige forhold blir ryddet opp i. Saken skal behandles uten ugrunnet opphold, være så godt opplyst som mulig før beslutning tas,

herunder skal den som det varsles om gis rett til å uttale seg. Varsleren skal holdes orientert om saksbehandlingstiden og utfallet av undersøkelserne. Samtidig bør en varslers forvente å få korrigerende opplysninger fra arbeidsgiver der det er nødvendig, blant annet hvis undersøkelsen viser at forholdet ikke var kritikkverdig.

Det fremgår av arbeidsmiljøloven § 2-4 at arbeidstaker også kan varsle tilsynsmyndigheter eller andre offentlige myndigheter om kritikkverdige forhold. Arbeidstakeren kan varsle media eller på andre måter gjøre opplysningene tilgjengelig for offentligheten, spesielt i de tilfeller der intern varsling eller varsling til tilsynsmyndigheten ikke virker eller er hensiktsmessig. I slike tilfeller må det tas høyde for risikoen for å skade arbeidsgiver. Terskelen for å varsle media er derfor høyere enn ved varsling internt eller til tilsynsmyndigheten. Før det varsles til media bør det derfor særskilt vurderes om det faktisk foreligger kritikkverdige forhold, og om det er hensiktsmessig å si fra internt først og om andre utenfor virksomheten har berettiget interesse av å få vite om forholdene.

Varselmottak

Det kan også varsles til en uavhengig varselmottaksgruppe som gis myndighet til å følge opp varselet, vurdere innholdet nærmere og anbefale tiltak om videre håndtering til arbeidsgiver. Varselmottaksgruppen består av:

- en representant fra arbeidsgiver utpekt av rådmannen
- hovedverneombudet som representant for de ansatte
- en representant fra HMS-tjenesten
- en representant fra arbeidstakerorganisasjonene

Åpenhet og fortrolighet

Kristiansand kommune ønsker å være en åpen organisasjonen hvor det er kultur for å stille spørsmål, også om kritikkverdige forhold. Det oppfordres til at varslingen skjer åpent, men av ulike årsaker kan den som varsler ønske å informere om kritikkverdige forhold uten å stå frem selv. Det kan være situasjoner der den ansatte ikke ønsker å melde til sin leder, eksempelvis i situasjoner der den ansatte mener at ledelsen selv står bak det ulovlige eller uakseptable forholdet. Dersom anonym varsling er ønskelig skal varslers identitet så langt det er mulig holdes skjult for den det varsles om.

En ordning med anonym varsling stiller krav til ivaretagelsen av personvernet til den det varsles om. Det må tas hensyn til rettsikkerhet for den det varsles om, herunder retten til å bli kjent med påstander rettet mot en selv, samt muligheter til å imøtegå disse. Rutinene her er ment å ivareta dette hensynet gjennom å stille krav til sannsynliggjøring av påstander, samt gjennom å tilrettelegge for kompetent behandling av varslene. I tillegg må rutinene innebære at saksopplysninger slettes når nærmere undersøkelser ikke kan bekrefte varselet.

Vern mot gjengjeldelse

Arbeidstaker som varsler på en forsvarlig måte eller planlegger å varsle skal i tråd med arbeidsmiljøloven §2-5 ikke bli møtt av noen form for negative konsekvenser av arbeidsgiver eller fra kolleger. Det er arbeidsgivers ansvar at varslers ikke utsettes for dette av ledere, kolleger, brukere og kunder. Dersom dette likevel inntreffer gjøres det oppmerksom på reglene om adgangen til oppreisning i arbeidsmiljølovens §2-5. Kan ikke arbeidsgiver sannsynliggjøre noe annet skal det i tråd med samme paragraf legges til grunn at slik gjengjeldelse har funnet sted.

**Forslag til
ETISKE RETNINGSLINJER
FOR ANSATTE OG FOLKEVALGTE
I KRISTIANSAND KOMMUNE**

- Revidert utgave 2007-

1. GENERELT

Kristiansand kommune har vedtatt en arbeidsgiverpolitisk plattform. Denne plattformen danner grunnlaget for blant annet kommunens etiske retningslinjer.

Kristiansand kommune legger stor vekt på redelighet, ærlighet og åpenhet i all sin virksomhet. Alle ansatte og folkevalgte har et ansvar for at dette prinsippet etterleves. Som forvaltere av innbyggernes fellesmidler stilles det spesielt høye krav til den enkelte medarbeiders etiske holdninger.

Ledere på alle nivåer har et særlig ansvar for å tydeliggjøre og skape aksept for etisk forsvarlig adferd og legge betingelsene til rette for praktisering av dette.

2. LOJALITET

Alle plikter å arbeide aktivt for å nå kommunens vedtatte mål. Dette innebærer at alle må forholde seg lojalt til de politiske og administrative vedtak som treffes, og overholde de lover, forskrifter og reglementer som gjelder for kommunens virksomhet.

Alle skal være seg bevisst at de i sitt arbeid danner grunnlaget for innbyggernes tillit og holdning til kommunen. De plikter derfor å ta aktivt avstand fra og bekjempe enhver uetisk handling.

3. ÅPENHET

Det skal være åpenhet og innsyn i forvaltningen, slik at allmennheten kan gjøre seg kjent med kommunens virksomhet, og således kunne få innsikt i hvordan kommunen skjøtter sine oppgaver.

Kommunen har en aktiv opplysningsplikt. Ansatte og folkevalgte i Kristiansand kommune skal alltid gi korrekte og tilstrekkelige opplysninger, enten det er til andre myndigheter, selskaper, organisasjoner eller innbyggere. I noen sammenhenger vil dette innebære at man uoppfordret skal gi nødvendige opplysninger av betydning for behandling av saken.

4. VARSLING

Ansatte forholder seg til rutinen for varsling av kritikkverdige forhold i Kristiansand kommune, i henhold til arbeidsmiljøloven §3-6. I tråd med arbeidsmiljøloven (§2-4) har alle ansatte i Kristiansand kommune rett til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten, samtidig som bestemmelsene gir arbeidstakeren vern om gjengjeldelse (§2-5). Det er arbeidsgivers ansvar å skape en god ytringskultur og legge forholdene til rette for intern varsling. Arbeidstaker skal ha en lav terskel for å kunne si fra om kritikkverdige forhold og oppfordres til å varsle i tråd med dette (§3-6). Vedlagt følger rutine for varsling i Kristiansand kommune.

5. HANDLEMÅTE OG FRAMFERD

Kristiansand kommune stiller krav til sine medarbeideres handlemåte og framferd slik at ingen skal trekke i tvil at integritet og rettsikkerhet er grunnleggende. Respekt og høflighet på arbeidsplass og overfor publikum skal etterleves.

6. DISKRIMINERING

Enhver ansatt og folkevalgt i Kristiansand kommune har et selvstendig ansvar for å tydeliggjøre og bidra til etisk forsvarlig oppførsel, - og legge til rette for praktisering av dette. Diskriminering i ord og handling vil ikke bli tolerert i Kristiansand kommune.

7. FORTROLIGE OPPLYSNINGER/INFORMASJON

Taushetsbelagt informasjon og fortrolige opplysninger som mottas i forbindelse med virksomhet for kommunen, må respekteres.

All informasjon som gis i forbindelse med virksomhet for kommunen, skal være korrekt og pålitelig.

8. GAVER O.L.

Ansatte og folkevalgte må ikke motta penger, gaver, personlige rabatter ved kjøp av varer og tjenester, provisjon, tjeneste eller annen ytelse som er egnet til å påvirke, eller av giveren ment å påvirke ens handlinger, saksforberedelse, vedtak eller andre tjenestlige handlinger. Dette gjelder likevel ikke gaver av ubetydelig verdi, så som reklamemateriell, blomster o.l.

Ved tilbud om gaver o.l. som går ut over disse retningslinjer, skal nærmeste overordnede kontaktes. Mottatte gaver av en slik art skal returneres avsender sammen med et brev som redegjør for kommunens regler om dette.

9. OPPMERKSOMHET I FORBINDELSE MED REPRESENTASJON

Moderate former for gjestfrihet og representasjon hører med i samarbeidsforhold og informasjonsutveksling. Graden av slik oppmerksomhet må ikke utvikles slik at den påvirker beslutningsprosessen, eller kan gi andre grunn til å tro det.

10. REISEUTGIFTER

Reiseutgifter i forbindelse med kjøp/forhandlinger o.l. skal betales fullt ut av kommunen. Unntak krever særskilt beslutning av nærmeste overordnet.

Reiser foranlediget av invitasjon (gratisreiser) skal ikke foretas uten samtykke fra nærmeste overordnet. For folkevalgte kreves samtykke fra ordfører eller hovedutvalgsleder.

11. PERSONLIGE INTERESSER VS. KOMMUNENS INTERESSER

Det er ikke tillatt for kommunens ansatte og folkevalgte å utnytte arbeidsforholdet / tillitsvervet til egen eller andres private vinning.

Kommunens ansatte og folkevalgte skal unngå å komme i situasjoner som kan medføre konflikt mellom kommunens interesser og personlige interesser. Dette kan også gjelde tilfeller som ikke rammes av forvaltningslovens habilitetsbestemmelser.

Dersom personlige interesser kan påvirke avgjørelsen i en sak en har faglig ansvar for eller for øvrig deltar i behandlingen av, skal dette tas opp med overordnede.

Eksempler på slike mulige interessekonflikter kan være:

- 1) Forretningsmessige forhold til tidligere arbeidsgiver eller arbeidskolleger.
- 2) Lønnet bierverv som kan påvirke ens arbeid i kommunen.
- 3) Engasjement i interesseorganisasjon eller politisk virksomhet som berører forhold som den enkelte arbeider med i kommunen.
- 4) Personlige økonomiske interesser som kan føre til at vedkommende medarbeider kommer i en konkurransesituasjon eller lojalitetskonflikt i forhold til kommunens virksomhet.
- 5) Familiære og andre nære sosiale forbindelser.

12. PRIVAT BRUK AV KOMMUNALT UTSTYR.

Alt kommunalt utstyr skal som hovedregel kun benyttes i kommunens tjeneste.

Enhetsleder avgjør om utstyr kan lånes ut til kommunalt ansatte til privat bruk. Slik bruk må ikke være til ulempe for arbeidsgiver. Utlånet skal registreres og brukeren står ansvarlig for utgifter og eventuelle skader som følge av utlånet.

Med privat bruk menes bruk som er i arbeidstakers interesse. Kommunal bruk er bruk som er i arbeidsgivers interesse.

Vedlagt følger retningslinjer for privat bruk av kommunalt utstyr fastsatt av rådmannen.

13. KURS/FOREDRAG ELLER ANNET LØNNET OPPDRAG I ORDINÆR ARBEIDSTID

Kommunalt ansatte som engasjeres og mottar godtgjørelse av utenforstående for bidrag i forbindelse med kurs/foredrag som medfører bruk av ordinær arbeidstid, skal innarbeide dette. Dobbelt lønn skal ikke forekomme.

Ansatt som ved permisjon mottar lønn fra kommunen, og samtidig mottar lønn fra annen arbeidsgiver i dette tidsrom, plikter å gi nærmeste leder melding om dette.

14. EKSTRA ARBEID

Ansatte i kommunen kan ikke uten tillatelse fra nærmeste overordnet overta annet lønnet arbeid eller etablere ervervs virksomhet som vil være av et slikt omfang at det kan gå ut over vedkommendes arbeidstid i kommunen.

Ekstraarbeid som kan resultere i en sak innen eget administrasjonsområde, kommunal

enhet, bedrift m.m., krever tillatelse fra nærmeste overordnet. Kan slikt arbeid medføre inhabilitet, skal tillatelse ikke gis.

Vedlegg: Retningslinjer for privat bruk av kommunalt utstyr.

**RETNINGSLINJER
FOR
PRIVAT BRUK AV KOMMUNALT UTSTYR**

KRISTIANSAND KOMMUNE

Jfr. pkt. 12 i kommunens etiske retningslinjer

- 1** Det kan, etter søknad til etatsjef i den etaten som disponerer utstyret eller den han/hun bemyndiger, gis anledning for kommunens fast ansatte arbeidstakere til å leie evt. låne kommunalt materiell.

Etatsjef har endelig avgjørelsesmyndighet.

- 2** Utleiet/utlånet skal bare dekke arbeidstakerens eget behov, eller for evt. ideell organisasjon vedkommende er medlem av. Leien/lånet må ikke ha forretningsmessig hensikt.

- 3** Utleien/utlånet forutsettes å være kortvarig (ettermiddag/kveld, lørdag/søndag), og må ikke bli til ulempe for driften.

- 4** Utleien/utlånet skal ikke medføre kostnader for kommunen. Det fastsettes en leiepris som tilsvarer alle faste og variable kostnader, unntatt lønnskostnader. For biler og anleggsmaskiner betales en fast kilometerpris.

- 5** Leietaker/låntaker må dokumentere at han/hun har sertifikat eller på annen måte er kvalifisert til å bruke utstyr, eller evt. skaffe kvalifisert person.

- 6** Leietaker/låntaker plikter straks å melde fra om evt. skade på/ mangel ved materiellet.

Leietaker/låntaker er økonomisk ansvarlig for skade på materiellet som ikke er forårsaket av force majeure og for egenandelen ved ansvarsskade forårsaket av motorvogn.

Egenandelen er begrenset oppad til den til enhver tid gjeldende egenandel på forsikringer for Kristiansand kommune.

12.10.98
Erling Valvik
rådmann

Forslag til
RUTINE FOR VARSLING
I KRISTIANSAND KOMMUNE

I henhold til arbeidsmiljøloven §3-6.
Jfr. pkt. 4 i kommunens etiske retningslinjer

- 1 a) Arbeidstakeren oppfordres til å gå tjenestesvei når det vil varsles, men kan også henvende seg til andre representanter for arbeidsgiver, tillitsvalgt, verneombudet, bedrifhelsetjenesten eller arbeidsmiljøutvalg. Den som mottar varselet bør i samarbeid med varsler vurdere informasjonens alvorlighetsgrad og konstruktiv progresjon i saken. Varsles andre representanter for arbeidsgiver skal disse informere arbeidsgiver om innholdet så snart som mulig.

b) Varselmottaksgruppen er et annet alternativ for varsling. Henvendelse skjer via et standardisert skjema som er tilgjengelig på Kristiansand kommunes internettsider, eller ved telefon, e-post eller brev. Det ønskes åpenhet omkring varsling, men dersom vedkommende ønsker å varsle anonymt kan dette skje ved å sende brev uten opplysninger om avsender. Varsleren har også mulighet for å kunne stå frem for Varselmottaksgruppen og be om kildebeskyttelse der.
- 2 Varselmottaksgruppen registrerer og arkiverer alle saker som meldes inn. Gruppen opptrer helt uavhengig, og avgjør den videre behandling av saken.
- 3 Sakene må avgjøres uten ugrunnet opphold, og den varselet gjelder har rett til å uttale seg. I alvorlige saker kan bevisforspillelsesfaren medføre at forholdet må politianmeldes straks. Lovpålagte saksbehandlinger gjelder, herunder forvaltningsloven.
- 4 Varselmottaksgruppen har ansvar for at saken blir tilstrekkelig opplyst. I saker som oversendes politisk nivå, foreslås det også hvilke tiltak som anses som nødvendig, for eksempel politianmeldelse.
- 5 Saken skal slettes dersom varselet ikke kan sannsynliggjøres, eller dersom Varselmottaksgruppens egne undersøkelser ikke kan bekrefte varselet.
- 6 Varselmottaksgruppen rapporterer tilbake til varsleren dersom varsleren er kjent, eller dersom det er mulighet for det. Varselmottaksgruppen begrunner avgjørelsen i saken så langt det er mulig.

Dato: 31.01.2008
Saksnr.: 200711375-3
Arkivkode E: 070 &80
Saksbehandler: Øyvind Lyngen Laderud

Saksgang
Kommunalutvalget
Bystyret

Møtedato
12.02.2008
12.03.2008

Internasjonal strategi og melding 2008

Sammendrag:

Kristiansand kommune og økt internasjonalt samarbeide.

Kristiansand har lange tradisjoner for internasjonalt samarbeide. Byen har i dag et internasjonalt næringsliv med aktiviteter i store deler av verden og en økende andel innbyggere med utenlandsk opprinnelse. Globaliseringen påvirker vårt næringsliv, innbyggerne og oss som kommune.

Kristiansand kommune ønsker å styrke sitt internasjonale engasjement og Kristiansands posisjon i forhold til andre byer i Norden og Europa med tanke på investeringer og kompetanse. Dette ønsker vi å gjøre blant annet gjennom å tilrettelegge for flere besøkende og studenter, mer kompetent arbeidskraft, økt tilstedeværelse av internasjonale virksomheter og flere internasjonale kongresser eller konferanser.

Kristiansand kommune skal vektlegge økt deltakelse i internasjonale nettverk og prosjekter for kommunen selv og for våre samarbeidspartnere og andre. Internasjonalisering for en kommune er å løse prioriterte oppgaver i samarbeid med aktører utenfor landets grenser.

Bystyret¹ i Kristiansand ønsker et styrket internasjonalt samarbeide for å kunne utvikle bedre tjenester eller for økt kunnskap og kompetanse.

Kristiansand kommune har følgende visjon for sitt internasjonale engasjement i tråd med Kommuneplanens overordnede målsetting:

Kristiansand skal være en ambisiøs, moderne og miljøvennlig by med en dynamisk økonomi og godt skole-, utdannings- og kulturtilbud. Kristiansand skal ha en sterk internasjonal profil. Et sted der alle ulike samfunnsgrupper og miljøer er stolte av å bo.

¹ Kommuneplanen for Kristiansand 2005-2016, vedtatt av bystyret 21. september 2005.

Planen er inndelt på følgende måte: En innledende del med overordnede målsettinger basert på de fire satsingsområdene i Kommuneplanen 2005-2016¹, deretter følger rådmannens og sektorenes prosjekter og aktiviteter for 08 og videre. Enkelte sektorer har ikke utarbeidet egen handlingsplan.

For øvrig vises det til sak 200406937-6 "Melding om Kristiansand kommunes internasjonale engasjement - 2005".

Saken er sendt på høring til Innvandrerrådet.

[Forslag til vedtak:](#)

[Kristiansand kommunes internasjonale strategi og melding 08 tas til orientering.](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Øyvind L. Laderud
Rådgiver

Trykte vedlegg:
Utrykte vedlegg:
Ingen

Bakgrunn

Hvorfor internasjonalt arbeid?

Kristiansand har lange tradisjoner for internasjonalt samarbeide. Byen og regionen rundt har et mangfoldig og internasjonalt næringsliv med aktiviteter i store deler av verden. Mange av virksomhetene er avhengige av arbeidskraft utenfra.

Byen har en høy andel innbyggere fra mange ulike nasjoner og et mangfold av etniske grupper. Det er utfordring å tiltrekke oss nødvendig arbeidskraft og samtidig utvikle et bolig, service- og tjenestetilbud som er tilpasset en sammensatt befolkningsgruppe som representerer rundt 130 nasjonaliteter.

Som kommune berøres vi i stor grad av nasjonale og internasjonale rammebetingelser. Rammer vi har begrensede muligheter til å påvirke. Norge er en integrert del av verdenssamfunnet, og den økende internasjonaliseringen og globaliseringen vil i enda sterkere grad berøre norsk samfunnsliv på mange plan. De fleste er enige om at globalisering innebærer både begrensninger og muligheter, selv om definisjonene kan variere. Vi ønsker her å ta for oss noen av de utfordringer og muligheter som berører oss som kommune.

Norge er bundet av en rekke folkerettslige regler i form av traktater og konvensjoner. Disse trekker opp grenser for norsk lovgivning og praksis på nesten alle områder og mange får direkte konsekvenser for kommunene som f.eks. det sosialpolitiske området, menneskerettigheter, kultur, naturarv, miljø og energi.

WTO- samarbeidet setter klare begrensninger eller rammer for f.eks. landbruksstøtte og handelen med fisk og industrivarer.

EØS- avtalen (som er en folkerettslig avtale) setter grenser for nasjonal politikk som er i konflikt med prinsippene for det indre marked. Kristiansand som kommune berøres i vesentlig grad av avtalen både som myndighetsorgan og som aktører i markedet. EØS-avtalen forplikter kommunen både som bestiller og leverandør av offentlige tjenester, eier av kommunale og interkommunale selskaper, forvaltere av kommunal eiendom og som næringsutvikler.

Innen EU og EU's nedslagsfelt blir regioner, også flernasjonale, stadig viktigere, delvis på bekostning av nasjonal sentralstyring. Behov for samarbeid om utvikling av tjenester og bruk av ressurser er stort. Økende globalisering og et EU i stadig endring både i bredde og dybde, gir utfordringer og muligheter. Det er derfor av avgjørende betydning at Kristiansand kommune skaffer seg kunnskap om globaliseringens konsekvenser, om andre land og kulturer, om viktige samarbeidsfora og nettverk. Ikke minst om EØS og EUs politiske prosesser, beslutninger og virkemidler og er aktiv utenfor landets grenser i forhold til Europa. Kristiansand kommune ønsker også å arbeide aktivt i forhold til FNs tusenårsmål og våre samarbeidspartnere i Walvis Bay og Rajshahi.

Det er en målsetting at denne planen og de aktivitetene som skisseres her skal bidra til å skape best mulige forhold for utvikling og vekst, integrasjon og mangfold, økt synlighet av byen internasjonalt samt en positiv profilering både nasjonalt og internasjonalt.

Kommunens internasjonale strategi må sees i sammenheng med andre strategier og programmer som skal bidra til internasjonaliseringen av Kristiansandsregionen.

Visjon og mål for Kristiansands internasjonale arbeide.

"Kristiansand skal være en ambisiøs, moderne og miljøvennlig by med en dynamisk økonomi og godt skole-, utdannings- og kulturtilbud. Kristiansand skal ha en sterk internasjonal profil- et sted der alle ulike samfunnsgrupper og miljøer er stolte av å bo."

Kristiansand kommune skal samarbeide i regionen, nasjonalt og internasjonalt gjennom ulike institusjoner, fora, nettverk og med andre byer/byregioner for å utveksle erfaringer og impulser, innhente kunnskap for å forbedre tjenestetilbudet ute og hjemme, styrke lokaldemokratiet og regionens konkurransevne.

Den internasjonale strategien skal være forankret i byens øvrige planarbeide. Det er vedtatt 4 satsingsområder for planperioden 05-16 som bygger opp om kommunevisjonen "Vi tror på muligheter." Planen inneholder prioriterte retningsmål og strategier og berører internasjonalt samarbeide. I det internasjonale arbeidet ønsker vi å ha følgende målsettinger å arbeide etter:

Landsdelssenter og regional utvikling

Kristiansand skal være en åpen og moderne by med pulserende kulturliv og internasjonalt mangfold. Byen skal være et forbilde og pådriver i regionen for *internasjonalt engasjement og samarbeide*. Særlig viktig er aktiviteter som bidrar til kompetansoverføring og utveksling; fra barneskole til livslang læring, tilgjengelighet og profilering.

- Kristiansand kommune skal bidra sammen med relevante aktører til at privat og offentlig sektor kan løse oppgaver knyttet til arbeidskraftutfordringer i regionen.
- Kristiansand kommune skal bidra til en god infrastruktur som gjør byen og regionen mer tilgjengelig; flyforbindelser, fergetrafikk, vei og jernbane, telekom
- Kristiansand kommune ønsker å delta i internasjonale samarbeidsprosjekter som kan gi økt erfaring og kunnskap innen områder som planlegging, næringsutvikling, miljø, skoleutvikling, sosiale utviklingsprosjekter og kultur- og stedsutviklingsprosjekter.
- Kristiansand kommune ønsker å bidra til at regionen for øvrig, Universitet, andre FoU-miljøer, næringsliv og organisasjoner m fl deltar i internasjonalt samarbeide og utvikling.
- Kristiansand kommune skal nyttiggjøre seg det handlingsrom EØS avtalen gir. Vi ønsker å utvikle kompetanse og kunnskap både for kommunens politikere og administrasjon på viktige områder særlig i forhold til EU og EØS avtalen er avgjørende.
- Kristiansand kommune skal tilrettelegge for viktige landsdelsfunksjoner innen kultur og kompetanse
- Kristiansand kommune skal bidra til å profilere byen, service- og tjenestetilbud, boligmuligheter og regionens næringsliv både gjennom egne prosjekter og i tett samarbeide med andre aktører i regionen.

Vekst og verdiskaping

Kristiansandsregionen har et svært internasjonalt og konkurransedyktig næringsliv. Vest-Agder har landets høyeste andel av eksport fra fastlandet. Særlig viktige er virksomhetene innen prosessindustrien og leverandørindustri innen olje- og gassvirksomheten. Mange av disse bedriftene har virksomhet har aktiviteter i store deler av verden.

Det er hard konkurranse om lokalisering av virksomheter, arbeidskraft og kapital både i Norge, Europa og i verden for øvrig. For Kristiansand kommune er det særlig viktig å tilrettelegge for fortsatt tilstedeværelse og vekst både i forhold til eksisterende næringsliv og nyskaping. Det er avgjørende at byens politiske og administrative ledelse har nær kontakt med virksomhetene om utviklingsbehov.

Kristiansand skal ha et sterkt og nyskapende næringsliv og skal være blant de storbyer i Norge som har den **høyeste vekst i verdiskaping** målt pr innbygger. Kristiansand skal ha *god tilgang på* kompetanse, utdanning, kapital og kulturopplevelser.

- Det skal tilrettelegges for nyskaping og vekst. Kristiansand skal være en foregangsby for kulturbasert næringsliv.

- Kristiansand og regionen rundt skal markedsføres og profileres som attraktiv for besøkende, studenter, for kompetent arbeidskraft og for nye virksomheter.
- Særlig viktig er det å tilrettelegge for nyinnflyttet kompetent arbeidskraft enten de kommer fra EUs nye medlemsland, Asia eller andre deler av verden trives i byen og har tilgang til nødvendig informasjon og tjenester.
- Kristiansand kommune og Knutepunkt Sørlandet har pekt ut følgende næringsområder/virksomhetsområder som prioriterte:
 - o 1. Innholdsproduksjon og innholdsformidling basert på IKT,
 - o 2. Styringssystemer for offshore, shipping og industri ,
 - o 3. Kultur, opplevelser og reiseliv

Levekår og livskvalitet

Kristiansand er folkehelsebyen som inkluderer alle og gir rom for utfoldelse. Kristiansand skal i samarbeid med regionen rundt oss kunne tilby et godt helse og tjenestetilbud, et boligtilbud tilpasset behovet og et mangfoldig og velutbygd kulturtilbud og kulturliv. Byen skal være en foregangsby i forhold til likestilling og etnisk mangfold og gi alle like muligheter og rettigheter.

- Kristiansand skal ha et godt barnehage-, skole-, og utdanningstilbud og godt boligtilbud tilpasset ulike behov.
- Kristiansand skal kunne tilby et godt og variert boligtilbud tilpasset ulike behov.
- Kristiansand kommune skal bidra til at flere opplæringsinstitusjoner på alle nivå prioriterer internasjonale relasjoner og utveksling i et økende omfang.
- Kristiansand kommune skal bidra til økt mellomfolkelig forståelse, kulturkunnskap og språkkompetanse.
- Kristiansand skal tilrettelegge for utvikling i samspill med internasjonale aktører for kunstnere og kunnskapsarbeidere.
- Kristiansand skal ta vare på sin historiske og kulturelle identitet og ha et aktivt lokalmiljø.
- Kristiansand skal bidra til at erfaringer fra internasjonalt samarbeide spres til kompetansemiljøer i regionen.
- Kristiansand kommune skal bidra til å oppfylle FNs Tusenårsmål.

Bærekraftig utvikling

Kristiansand kommune ønsker å være en fremtidsrettet miljøkommune som er i forkant i forhold til miljøtiltak. Vi skal overlate byen til neste generasjon i en bedre økologisk, økonomisk og sosial tilstand enn vi overtok den i.

- Det internasjonale arbeidet skal bidra til å nå kommunens energi- og klimamål og ellers bidra til at Kristiansand skal styrke sin posisjon som miljøby.
- Kristiansand skal være en *moderne miljøby* som baserer seg på bærekraftig produksjon, forbruk, og transportsystem.
- Kristiansand kommune er en del av verden. Kristiansand legger særlig vekt på bærekraftig utvikling og for øvrig å bidra til å oppfylle FNs Tusenårsmål².

Forutsetninger for kommunens internasjonale aktiviteter:

Kommunens internasjonale engasjement er forankret i kommuneplanen. Internasjonal virksomhet er en del av kommunens ordinære virksomhet som utøves av hele kommunen. Arbeidet skal være preget av langsiktighet mer enn kortsiktige økonomiske resultater!

² http://www.fn.no/temasider/fns_tusenaarsmaal

Kristiansand kommune skal ta aktivt del i internasjonalt samarbeid som bidrar til at kommunen og dens samarbeidspartnere både i regionen og utenfor landets grenser sammen kan inspirere hverandre og løse oppgaver på en måte som er utviklende for alle.

I kommuneplanen 05-15 er det pekt på *fire innsatsområder* for å oppfylle visjonen og målsettingene nevnt over:

Strategiske forbindelser og nettverk

Kristiansand kommune skal samarbeide internasjonalt med ulike institusjoner, byer/byregioner eller gjennom fora og nettverk. Samarbeidet kan være langsiktig eller prosjektbasert og skal være forankret i Kommuneplanen og satsingsområdene nevnt over.

Den flerkulturelle ressurs

Kristiansand kommune skal være folkehelsebyen som inkluderer alle og gir rom for utfoldelse for den enkelte. Byen skal ha et pulserende kulturliv og kjennetegnes av internasjonalt/etnisk mangfold og likestilling.

Vennskapsbysamarbeide

Kristiansand skal videreføre sitt vennskapsbysamarbeide med de byer vi allerede har hatt et lengre samarbeid med (se vedlegg)
Nye vennskapsbyforbindelser skal ikke inngås før etter et lengre samarbeide har vært gjennomført og bare der dette er en naturlig opptrapping av forpliktende samarbeid.

Nord/Sør forbindelser.

Kristiansand kommune skal bidra til å oppfylle FNs tusenårsmål og har følgende hovedsamarbeidspartnere for vår innsats på området:

- Walvis Bay, Namibia
- Rajshahi, Bangladesh

Kontaktgruppe for internasjonalt arbeid i Kristiansand kommune

I løpet av 07 er det opprettet en kontaktgruppe for internasjonalt arbeid i kommunen.

Gruppen består av kontaktpersoner fra skole, kultur, helse og sosial, barnehage, teknisk samt fra rådmannen som også koordinerer arbeidet.

Gruppen har bidratt til å utvikle denne planen og har hver for seg lagd en handlingsplan for det internasjonale arbeidet i 08, basert på de overordnede målsettingene. Disse handlingsplanene er vedlagt og utgjør en viktig del an den internasjonale meldingen. Gruppen treffes regelmessig for diskusjon, koordinering og utveksling av informasjon.

Økonomi.

Kommunens internasjonale engasjement er forankret i kommuneplanen, på samme måte som annen kommunal virksomhet. Det aller meste av virksomheten finansieres innenfor sektorenes ordinære rammer. I forhold til virksomheten i dag, og ikke minst til et høyere ambisjonsnivå, er delfinansiering (fra eksterne kilder) av samarbeidsprosjektene kritisk for omfanget av virksomheten. De enkelte aktiviteter, tiltak eller prosjekter må innarbeides i handlingsplanen til den enhet/sector som har ansvar for prosjektet eller arbeidet. Det er av avgjørende betydning at kommunen og sektorene til enhver tid har god oversikt over relevante finansieringskilder for den enkelte aktivitet eller prosjekt.

Handlingsplan for Rådmannens stab i 2008 og videre.

Rådmannens rolle:

Rådmannen har et koordinerende ansvar i forhold til hele kommunens virksomhet og sektorer og ulike institusjoner og enheter. Arbeidet følger Kommuneplanens inndelinger: *Vekst og verdiskaping, Landsdelssenter og regional utvikling, Bærekraftig utvikling samt Levekår og livskvalitet.*

I forhold til internasjonalt arbeid er det rådmannens oppgave å bidra til at planen og de foreslåtte tiltak og aktiviteter blir satt i verk.

Rådmannen skal være kommunens kontaktpunkt mot Sørlandets Europakontor og forvalte kommunens eierrolle på en hensiktsmessig måte.

Rådmannen skal videreformidle kunnskap om eksterne finansieringsordninger, relevante policiesaker (EØS avtalen) fra Europakontoret til både politikere og sektorene.

Rådmannen skal styrke innsatsen for å utnytte EU/EØS virkemidler og programmer i prosjekter og aktiviteter som ligger innenfor strategiområdene. Særlig viktig er det å spre informasjon og kunnskap om EUs programmer generelt og særlig Interreg IVA Kattegat Skagerak programmet!

Rådmannen følger opp de fora og nettverk kommunen allerede er med i og skal jevnlig evaluere deltagelsen opp mot kostnad/nytte. Rådmannen skal, så langt det er mulig, bidra til å involvere sektorene i relevante nettverk og fora.

Rådmannen skal koordinere kommunens aktiviteter og innsats overfor næringslivet og ellers bidra til at hele kommunen etterlever visjonen og målene i planen.

- Videreføre og styrke kontaktgruppen for internasjonalt arbeid i kommunen.
- Koordinere deltagelse i internasjonale fora og faglige nettverk
- Ha kunnskap om ulike støtte og finansieringsordninger for internasjonalt samarbeid
- Rådmannen koordinerer kommunens aktiviteter mot vennskapsbyene.
- Rådmannen koordinerer kommunens internasjonale aktiviteter som kan støtte NGO's, utdanningsinstitusjoner, kompetansemiljøer, kultur, regionalt næringsliv og annen offentlig virksomhet.
- Rådmannen er kommunens kontaktpunkt mot Knutepunkt Sørlandet og samarbeider og bistår i prioriterte prosjekter.
- Rådmannen skal vektlegge og nytte den kompetansen og den kulturen kommunens innbyggere med annen etnisk bakgrunn representerer.

En rekke rådgivere i staben er involvert i ulike aktiviteter og prosjekter som er internasjonale i sin natur eller kan relateres til internasjonale samarbeidsaktiviteter eller prosjekter.

EU/EØS som verktøy for samarbeidsprosjekter.

EUs programmer gir muligheter for finansiering av samarbeid på mange områder som regional utvikling, næringsutvikling, byutvikling, kultur, utvikling og bruk av IKT, miljø og energi, forskning og utvikling.

EØS finansieringsordningene åpner for norsk deltagelse hovedsakelig i kompetanseoverføring og regionalutvikling der norske aktører som kommuner, fylker kan samarbeide først og fremst med tilsvarende aktører i baltikum, Polen, Tsjekkia og andre nye EU medlemsland fra 2004.

EU prosjekter under etablering (der Kristiansand kommune har en aktiv rolle)

Prosjekter omhandler temaer som a) IKT som styringsverktøy i kommunen. B) Utvikling av ny kunnskap og erfaringsutveksling i forhold til entreprenørskap, etablerersentre, og inkubatorer. C) Utvikling og distribusjon av digitale medier, bruk av digital teknologi og stimulans til utvikling av digitalt kulturbasert innhold samt nettverksbygging mot andre byer og regioner. D) arealplanlegging og miljø/energi, E) byutvikling og tettere samarbeide kommunen og universitetet.

I løpet av 08 og utover skal det utarbeides søknader rettet mot særlig EUs Interreg programmer i samarbeid med andre partnere i regionen og med partnere utenlands.

Det er en målsetting for arbeidet med EU og EØS programmene at Kristiansand kommune skal bidra til å involvere byens og regionens næringsliv tettere inn i Europeisk samarbeid i rammen av disse programmene særlig innen næringspolitikkenes satsingsområder.

EØS finansieringsordninger og prosjekter under etablering

Det er etablert kontakt med lokale 'KS – kontorer' i Polen om samarbeidsprosjekter og aktiviteter. Disse følges opp i 08. Det er ventet svar på flere prosjektsøknader i løpet av vinteren 08.

Opole, Polen. (130.000 innbyggere mot Tsjekiske grensen) Et prosjekt (EØS) der Kristiansand skal bidra med opplæring og kompetanseutvikling innen områder som næringsutvikling, miljø og energi, IKT og styring i offentlig sektor med mer.

Region of Plock, Polen. By og region nord for Warszawa. Opplæring og kompetanse knyttet til arbeid med frivillige organisasjoner i forhold til kommunale oppgaver.

Jaworzno, Polen. (100.000 innbyggere sør i Polen) Prosjekt der Kristiansand sin rolle er kompetanseutvikling gjennom deltagelse i et eller flere seminarer innen temaene: likestilling og mangfold, kvinner som ledere og kvinnelige grundere. Samarbeide med NGO` er innen temaene over. Kristiansand kommune skal delta i et norsk partnerskap med Agderforskning og KS.

Det er etablert kontakt med byen **Narva i Estland**, grensebyen mot Russland om samarbeidsprosjekter planlagt gjennom EØS ordningene. Pga forsinket utlysning er ikke søknader sendt foreløpig. Samarbeidet med Narva vil bli fulgt opp i 08.

Rådmannen har inndelt arbeidsoppgavene/hovedaktivitetene i følgende innsatsområder:

Strategiske forbindelser og nettverk

Sørlandets Europakontor

Prosjekt opprettet i 2005 med daglig leder i Brussel. Kontoret eies av Agderrådet, de to fylkeskommunene foruten Arendal og Kristiansand kommuner.

Rådmannen, som er kommunens kontaktpunkt mot Sørlandets Europakontor, skal utøve en aktiv eierrolle i Sørlandets Europakontor og bidra til å utvikle kontoret på en hensiktsmessig måte, slik at kontoret kan bli et viktig redskap for kommunen og regionen for øvrig. Planen er at det i løpet av 08 etableres et AS der eierne er de samme som i dag. Selskapet skal ha daglig leder lokalisert til Kristiansand. Kontoret i Brussel skal bestå som før og styrkes noe. (Se egen sak).

Aalborg

Kristiansand har omfattende samarbeidsavtale med Aalborg. Dette arbeidet skal videreføres i 08. Samarbeidsmøte med Aalborg er gjennomført januar 08.

Samarbeidet bygger på samarbeidsavtalen av 13/3-03 og gjelder for perioden 2002-2005. Ifølge denne avtalen inngår Kristiansand og Aalborg kommuner et forpliktende samarbeid gjennom konkrete prosjekter.

Disse prosjektene er nå avsluttet og det planlegges nye prosjekter innen:

- Fremtidens arbeidskraftbehov.
- Sosial/skole/politi samarbeidet
- Det er i Kristiansand satt igang et utredningsarbeid for å finne ut om det er grunnlag for å opprette en organisasjon/samarbeid mellom kommune og næringsliv som skal ha som eneste målsetting å merkevarebygge byen overfor både nåværende og potensielle bedrifter, arbeidstakere, innbyggere osv ved å skape positive hendelser og større eventer i Kristiansand. Vi ønsker å samarbeide med Aalborg Branding om dette. De har fått til mye på vegne av sin by som vi kan lære av og sikkert samarbeide aktivt om. Store næringslivsmesser eller andre større arrangementer annet hvert år i Aalborg og Kristiansand.
- Utvikling av vertskapsbyen Kristiansand for Universitet og studenter.
- Aalborgs rolle i regionutvikling, jfr at vi nå går inn i et samarbeid med fylket om regionplan Agder.
- Oplevelse og kultur. Vi må sette mer fokus på kulturbasert næringsutvikling, opplevelse, profesjonelle kulturtilbud etc som ledd i å styrke oss som landsdelsenter også - pekt på i regionplanarbeidet

Knutepunkt Sørlandets internasjonale strategi

Det er utarbeidet en internasjonal strategi for samarbeidet i Knutepunkt Sørlandet. Flere av prosjektideene skal utvikles gjennom Knutepunktet. Den internasjonale strategien retter seg særlig mot følgende områder:

- Regionalutvikling,
- Kultur
- Tjenesteutvikling
- Bistand og utviklingssamarbeid

Det er opprettet en kontaktgruppe med personer fra hver av kommunene.

Kommunens kontaktgruppe for internasjonalt arbeid

Rådmannen har etablert en gruppe med kontaktpersoner fra alle sektorene. I forbindelse med internasjonal melding har alle sektorene bidratt med innspill og egne handlingsplaner.

Vi skal i 08 videreføre og styrke denne kontaktgruppen. Rådmannen skal koordinere deltagelse i internasjonale fora og faglige nettverk, delegere ansvar for aktiviteter i den sektor eller avdeling de hører hjemme.

Kontaktgruppen er den viktigste kanalen for kunnskap og informasjon om ulike arrangementer og aktiviteter samt relevante støtte- og finansieringsordninger for internasjonalt samarbeid.

Austin

En intensjonsavtale for samarbeid ble inngått mellom ordførerne i Austin, Texas og Kristiansand i mars 07. Det er sendt ut en invitasjon til Mayor of Austin om å besøke Kristiansand. Det er uklart om dette blir gjennomført i 08. Kunnskapsparken har planer om ny delegasjonsreise til SXSW (film/mediadelen) i mars 08.

York

Det arbeides med å utvikle samarbeid med York i UK først og fremst gjennom prosjektarbeide. York er også vennskapsby med Münster.

Internasjonale nettverk

I 2007 deltar Kristiansand kommune, koordinert av rådmannen i følgende internasjonale nettverk/fora:

UBC. Union of the Baltic Cities (UBC) etablert i 1991.

Omfatter i dag 103 medlemmer hvor Bergen og Kristiansand er de eneste norske medlemmer. Samlet representerer medlemmene ca. 105 mill. innbyggere.

Organisasjonen ledes av et presidium (president og tre visepresidenter) samt et styre bestående av et medlem fra hver av de 10 landene som er representert i unionen.

Kristiansand var i styret fra opprettelsen i 1991 til 1995 og er nå igjen i styret fra 2001 til 2009.

Organisasjonens formål er å bidra til en demokratisk og økonomisk utvikling til beste for innbyggerne i hele Østersjøregionen. Organisasjonens viktigste oppgave er å stimulere direkte kontakt mellom byer eller grupper av byer i regionen samt bidra til at regionen blir betydningsfull i EU sammenheng.

Etter utvidelsen av EU fremstår organisasjonen som et enda mer interessant nettverk som åpner forbindelser inn i de nye EU landene.

Kristiansand har påtatt seg ansvar for sekretariatet for Health and Social Commission (HS sektoren). Herav følger en del forpliktelser og oppgaver som Kristiansand kommune må ivareta gjennom Helse- og sosialdirektørens kontor. Dette fremmes som egen sak

Kristiansand skal også arrangere UBC General Conference i 2009. Dette er et stort arrangement med 3 – 500 deltakere.

ICLEI (664 medlemmer, nettverk av byer og regioner i hele verden som arbeider innen bærekraftig utvikling). Kristiansand er medlem men har ingen konkrete planer for 2008.

Nordic City Network (11 nordiske kunnskapsbyer). Byutvikling og teknisk følger også nettverket.

Nordic City Network is a Think Tank of urban and regional planners and others, dedicated to developing Nordic cities as attractive, innovative and competitive Knowledge Cities.

Den flerkulturelle ressurs

Kristiansand kommune skal Kristiansand er folkehelsebyen som inkluderer alle og gir rom for utfoldelse for den enkelte. Byen skal ha et pulserende kulturliv og kjennetegnes av *internasjonal/etnisk mangfold* og likestilling.

Rådmannen har delegert ansvar for at initiativ slik som mangfoldsåret blir fulgt opp av relevant sektor i Kristiansand kommune.

Vennskapsbysamarbeide

Rådmannen koordinerer kommunens aktiviteter mot vennskapsbyene.

Forbindelser til våre vennskapsbyer skal styrkes og utvikles gjennom prosjekter som støtter opp om vår internasjonale målsetting. Dette gjelder både innenfor næring, skole og utdanning, helse, politikk, kultur, idrett, religion med mer.

Kristiansand skal videreføre sitt vennskapsbysamarbeide med de byer vi allerede har hatt et lengre samarbeide med.

Nye vennskapsbyforbindelser skal ikke inngås før etter et lengre samarbeide har vært gjennomført og bare der dette er en naturlig opptrapping av forpliktende samarbeid.

Under arbeid i 08:

Det arbeides for tiden, etter vedtak i Kommunalutvalget, med å etablere vennskapsbyavtaler med Hebron (Palestinske områder) og Ashdod (Israel). Rådmannens stab koordinerer arbeidet i 08.

Eksisterende vennskapsbyer:

[Trollhättan](#), Sverige
[Gdynia](#), Polen (1991)
[Hjørring](#), Danmark
[Kerava](#), Finland
[Rajshahi](#), Bangladesh (1979)
[Walvis Bay](#), Namibia
[Rekjanesbær](#), Island
[Orléans](#), Frankrike (1973)
[Münster](#), Tyskland (1968)
[Letchworth](#), Storbritannia (1966)

Generelt har det vært mye samarbeid med de nordiske vennskapsbyene. Mange organisasjoner og lag besøker hverandre og flere sektorer innen kommunen har også samarbeid, for eksempel HS sektoren innen psykiatri og kultursektoren innen idrett. Kristiansand og de nordiske vennskapsbyene har hvert annet år en samling der den politiske og administrative ledelse deltar. Programmet er av både faglig og sosial karakter.

For 2008 er det særlig planlagt aktiviteter mot Munster og Walvis Bay.

Walvis Bay

Samarbeidet med Walvis Bay er en del av KS prorammet "Municipal international cooperation" som omfatter 10 norske og 10 afrikanske kommuner og som finansieres av NORAD. Prosjektet er rettet inn mot utvikling av samarbeidskommunenes egen kompetanse og kapasitet, og har i denne form pågått siden 2000. Det forventes at prosjektet i denne form (Støttet fra NORAD/KS) i hovedsak fases ut i 2009.

Prosjektets langsiktige mål er å redusere fattigdom, styrke den administrative kapasitet og involvere kvinner som aktive deltakere. Som et resultat av prosjektsamarbeidet ble det undertegnet en formell vennskapsbyavtale med Walvis Bay i februar 2006.

I april 2008 vil KS arrangere et møte mellom alle norske byer og alle afrikanske byer som omfattes av MIC samarbeidet i Walvis Bay. Kristiansand kommune vil være representert.

Rajshahi

Oppvekststyret og Skoledirektøren/barnehagedirektøren har ansvar for å innstille og saksbehandle bruken av de innsamlede midlene.

Kristiansand kommune søkte KS/NORAD i august 07 om støtte fra MIC programmet ³til å arbeide med Rajshahi City corporation innen områdene handicappede barn og utstyr til skolegang, IT i offentlig sektor og renovasjo/ kildesortering.

MIC søknaden ble ikke godkjent av KS/NORAD. En begrunnelse ble gitt i oktober 08.

Rådmannens stab har ingen konkrete planer for Rajshahisamarbeidet i 08.

Nord/Sør forbindelser

Kristiansand kommunes Nord -Sør aktiviteter under Nord/Sør overskriften skal ha som hovedhensikt å støtte opp om arbeidet med å nå FN's tusenårsmål.

Hovedsakelig ønsker Kristiansand kommune at bistands- eller utviklingsprosjekter finner sted i rammen av programmer som NORAD, Utenriksdepartementets ordninger, MIC

³ Kommune til kommune program (Nord- Sør) finansiert av Norad midler i samarbeid med KS.

programmet eller andre relevante kilder. Slike rammer vil ikke bare gi en delfinansiering av kostnader men bidrar også til en kvalitetssikring av prosjekter og aktiviteter.

Helse- og sosialsektorens internasjonale samarbeide.

Helse- og sosialsektoren har hatt og har et betydelig internasjonalt samarbeid på mange områder innen flere fagfelt. Sektoren har som mål å være fremtidsrettet med fokus på internasjonalt samarbeide. Det internasjonale arbeidet inngår som en del av sektorens ordinære virksomhet.

I forhold til kommuneplan for Kristiansand kommune så jobber sektoren etter følgende retningsmål og strategier som berører internasjonalt samarbeide:

1. Landsdelsenter og regional utvikling
2. Vekst og verdiskapning
3. Levekår og livskvalitet
4. Bærekraftig utvikling

Strategiske forbindelser og nettverk:

- helse- og sosialsektoren deltar i UBC – innenfor sosialtjenesteområdet
- helse- og sosialsektoren deltar i Europeisk storbynettverk i forhold til HEPRO
- helse- og sosialsektoren samarbeider sammen med SSHF og sentrale representanter for Bande-Arche om hospiteringsordninger og videreutvikling av psykiatrifeltet
- helse- og sosialsektoren deltar i samarbeidsprosjekter med Igaloinstituttet i Montenegro
- helse- og sosialsektoren deltar i samarbeidsprosjekt for å bygge vennskap mellom unge fra Balkan og unge fra Kristiansand, i samarbeid med Redd barna, Nansenskolen og FN sambandet m.m.
- helse- og sosialsektoren deltar i ECAD – European Cities Against Drugs

Den flerkulturelle ressurs:

Utveksle gjensidig informasjon og kunnskap

Vennskapsbysamarbeide:

Sektoren vil være åpen for samarbeid mot de byer som har status som vennskapsbyer eller som Kristiansand kommune har inngått samarbeidsavtale/prosjektsamarbeid med, og byer som har sammenfallende utviklings- og samarbeidsarenaer.

Status for prosjekter og aktiviteter som helse- og sosialdirektøren har ansvar for:

Union of Baltic Cities UBC

Sekretariat for UBC er i Gdansk.

Helse- og sosialsektoren deltar i følgende prosjekter:

Felles helse- og sosialprosjekter:

I mai 2007 ble det gjennomført et seminar i Kristiansand hvor deltakere fra Litauen, Estland, Polen, Tyskland Sverige og Norge deltok.

Hovedtema for seminaret var: Fattigdomsbekjempelse. I etterkant skulle hvert av deltakerlandene utarbeide en handlingsplan for dette temaet, som skulle være retningsgivende for det videre arbeidet.

Kristiansand og Polen har utarbeidet handlingsplan.

Det bør være en mulighet for å knytte dette arbeidet opp mot SSHF og UIA.

Sekretariat:

Rostock har vært sekretariat for helse- og sosialfagområdet frem til i høst. Kristiansand kommune v/ helse- og sosialdirektøren har fått forespørsel om å ta på seg dette oppdraget. På sikt skal det jobbes mot at dette arbeidet skal finansieres via eksterne prosjektmidler.

Igaloprojektet:

Rehabiliteringsreiser:

Målsettingen med rehabiliteringsreiser til Igalo er tredelt:

- Å bidra til en utvikling i et område som i et tiår har vært rammet av sanksjoner som følge av krigen i det tidligere Jugoslavia.
- Å gi brukerne av omsorgstjenesten et utvidet tilbud om rehabilitering som kan forbedre funksjonsevnen
- Gi ansatte en mulighet til å komme tilbake til jobb etter sykmelding eller hindre sykmelding.

Til nå har ca. 700 personer deltatt på rehabiliteringsreisene. 400 personer fra pasientgruppen som er brukere av omsorgstjenesten og 300 fra pasientgruppen ansatte – sykmeldt/forebyggende. Fylkeskommunen har i år hatt 10 personer med i prosjektet sykmeldte/forebyggende. Knutepunkt Sør – KnS – blir et viktig samarbeidsorgan i dette prosjektet. Det er ikke vilje i departementet til å endre finansieringen til denne brukergruppen. På tross av dette ønsker helse- og sosialsektoren å videreføre prosjektet, da evalueringen av prosjektet viser at brukere og ansatte har stor effekt og nytte av prosjektet. Prosjektet skal evalueres innen utgangen av desember.

Hospitering:

Både Utenriksdepartementet og NORAD har støttet et hospiteringsprogram for ansatte fra Igaloinstituttet. Til sammen har 16 personer deltatt fra 2003 – 2006. Målet med hospiteringen er å gi ansatte ved Institutt Igalo opplæring i tverrfaglig rehabiliteringsarbeid og videreutvikle omsorgstjenester i eget land. Prosjektet er avsluttet.

Universell utforming:

Sektoren har bidratt til via prosjektmidler fra UD til å tilrettelegge områder på instituttet og utenfor for funksjonshemmede.

Utteksling av barn og unge:

Kristiansand kommune gjennomførte høsten 2006 et 14 dagers opphold for 15 ungdommer og 5 ledere fra Balkan.

Hensikten med oppholdet var følgende:

- bygge vennskap mellom unge fra Balkan og unge i Kristiansand
- bygge bro mellom ungdommer som i lang tid har levd i en konfliktsituasjon i eget land og norske ungdommer

Opplegget var meget vellykket og det planlegges et oppfølgingsseminar og evaluering av prosjektet våren 2007 på Igaloinstituttet. Disse resultatene vil vi bruke som grunnlag for å arrangere en ungdomskonferanse i Kristiansand høsten 2007 eller våren 2008.

Forprosjekt – etablering av omsorgsboliger i Montenegro for brukere av omsorgstjenesten

Helse- og sosialdirektøren har fått tilslutning fra helse- og sosialstyret å utrede behovet for omsorgs- og rehabiliteringsboliger i Herzeg Novi – Montenegro i samarbeid med Igalo instituttet.

Tilgang på arbeidskraft vil være en vesentlig knapphetsfaktor på sikt og spesielt etter 2020 når den nye eldrebølgen kommer for fullt. Dette gjør at vi må tenke alternativt. Vi har vært i kontakt med Husbanken som i utgangspunktet er positive hva angår låne- og tilskuddsordninger. Forprosjektet skal utredes våren 2008.

Ungdomskonferanse i Kristiansand høsten 2008:

Som en oppfølging av Young Dialog konferansen ønskes det å vurdere til å arrangere en ungdomskonferanse i Kristiansand høsten 2008.

Målsetting for konferansen:

- bygge vennskap mellom unge fra Balkan og krigsherjede land
- bygge bro mellom ungdommer som i lang tid har levd i en konfliktsituasjon i eget land og norske ungdommer

Man vil etablere en tverrfaglig arbeidsgruppe som skal utarbeide forslag til innhold, og søknad om ekstern finansiering av konferansen. Det er ønskelig at målgruppen omfatter barn fra områder i verden som over tid har vært involvert i krigshandlinger eller andre vanskelige forhold.

Indonesia:

Kristiansand kommune og Sørlandet sykehus HF (SSHF) inngikk i 2006 en samarbeidsavtale med Norges Røde Kors vedrørende bistand til utvikling av behandlingsopplegget ved Mentalsykehuset (BPKJ) i Banda Aceh i Indonesia. Sykehusets fasiliteter ble delvis rammet av jordskjelvet og Tsunamien som ødela kystlinjen av nordre Sumatra den 26. desember 2004.

Avtalen er basert på overordnet prosjektavtale mellom Norges Røde Kors, Mentalsykehuset og Indonesia Røde Kors (PMI). Den overordnede målsetning er å, i samarbeid med eksisterende mentale helsefasiliteter i Banda Aceh, etablere et mentalsykehus i henhold til de internasjonale standarder for behandling av pasienter med alvorlige psykiske lidelser. Man ønsker også å etablere et system som tilrettelegger for samarbeid mellom mentalsykehuset og de samfunnsbaserte mentale helsefasiliteter. Partene skal tilrettelegge for en koordinert innsats i å gjenoppbygge fasilitetene, samt også til å forbedre/videreutvikle de tjenester som ytes av helsepersonellet.

Representanter fra Kristiansand kommune og SSHF har vært i Aceh for å bistå med konsultativ virksomhet i forhold til utviklingen ved den psykiatriske institusjonen.

Hovedområdene for samarbeid har til nå vært å bistå i utvikling av administrative verktøy, pasientoversikter, videreutvikle og implementere system for aktiviteter for pasientene.

Samarbeidsavtalen er også innbefattet av ett studiebesøk i Kristiansand.

Fra 28. oktober til 10. november var det en delegasjon bestående av 9 personer som inkluderte administrativ ledelse, psykiatere, oversykepleiere, leder for Indonesisk Røde Kors, Aceh distrikt, representant fra departementet og oversettere fra Norges Røde Kors, Banda Aceh delegasjonen. De gjennomgikk ett omfattende omvisnings- og opplæringsopplegg både i Kristiansand kommune og ved SSHF.

Italia:

Innen 2007/2008 gjennomføres et forprosjekt som vurderer mulighetene for å etablere et senter for behandling/rehabilitering til rusmiddelavhengige i regionen. En delegasjon med representanter fra Knutepunktet, SSHF, brukerorganisasjonen A-larm, Kirkens Bymisjon samt kommunen har vært på studietur til det terapeutiske samfunnet San Patrignano i Italia.

Forprosjektet skal avsluttes med en anbefalende rapport som vurderer ulike muligheter for å implementere virksomme elementer fra San Patrignano i en modell som har sitt utspring lokalt i regionen.

FAKTA: Health and social well-being in the Baltic Sea Region (HEPRO)

Bakgrunn for prosjektet: Europeiske land står overfor mange lignende helseutfordringer, som best kan løses gjennom et godt forebyggende og helsefremmende arbeid. Forutsetningene for å lykkes i folkehelsearbeidet øker når en rekke ulike krefter og kompetansemiljøer går sammen for å løse problemene man står overfor.

Tidsramme: Prosjektet ble avsluttet ved årskiftet.

Kostnader: Prosjektet HEPRO er beregnet å koste 15 millioner kroner. Prosjektet er støttet av EU-programmet INTERREG III B.

Deltagere og forankring: Prosjektet er forankret i WHO's nettverk av "Healthy Cities", og Østfold fylkeskommune er prosjektleder. Følgende 32 partnere deltar fra åtte land:

Norge:	Vestvågøy, Odda, Brønnøy, Sandnes, Kristiansand, Oppegård, Melhus, Våler, Spydeberg, Søndre Nordstrand Bydel Oslo, Østfold fylkeskommune, Nordland fylkeskommune og Norsk nettverk av helse- og miljøkommuner.
Sverige:	Universitetet i Lund
Danmark:	Holbæk, Vejle, Nordborg, Nord Jyllands amt, Healthy Cities-nettverket og Sundhedsstyrelsen.
Finland:	The Baltic Region Healthy Cities Association (Turku)
Estland:	Helsedepartementet (National Institute for Health Development)
Latvia:	District of Cesis, District of Saldus, Jurmala.
Litauen:	Alytus
Polen:	Olstyn, Lodz, Poznan, Poddebice, Warszawa, The Polish Healthy Cities Association.

Prosjektets formål: For å iverksette forebyggende og helsefremmende tiltak som gir effekt er det viktig med et kunnskapsbasert folkehelsearbeid. Dette fordrer et godt datagrunnlag som gir korrekt informasjon om befolkningens helsetilstand. Prosjektet tar sikte på å bedre beslutningsgrunnlaget for politikere, slik at de får mulighet til å fatte best mulig vedtak.

HEPRO skal medvirke til at folkehelse settes på den politiske dagsorden som et viktig anliggende regionalt og lokalt i Østersjøregionen. Det skal gjøres bl.a. ved å:

1. Utvikle en verktøykasse til bruk i helseplanleggingen, basert på bred deltagelse fra innbyggere, ulike sektorer, fagmyndigheter og frivillige organisasjoner.
2. Et viktig element i verktøykassen vil være å gjennomføre en befolkningsundersøkelse. Det skal testes ut et spørreskjema som kan brukes over hele Europa og som egner seg for å beskrive helsetilstanden regionalt og lokalt. Resultatene skal danne grunnlag for prioriteringer i helseplanleggingen og støtte opp under demokratiske prosesser.
3. HEPRO vil tilrettelegge opplæringsprogrammer i bruken av verktøykassen på tvers av landegrensene. Prosjektet skal også følge opp og formidle funn og aktiviteter som følger av utviklingsarbeidet.

Kultursektoren

Kulturfeltet i Kristiansand er preget av mange initiativ og stor internasjonal aktivitet. Det er et betydelig utviklingspotensial for internasjonalt samarbeid på kulturfeltet og det blir viktig å møte et økende internasjonalt engasjement på en god måte. Hovedfokus i 2008 vil være å få på plass en planlagt utredning på dette feltet.

Kultursektorens internasjonale innsats er forankret i kommuneplanens satsningsområder og strategidokumentet for kultur i Kristiansand. Følgende avsnitt gir en kort oppsummering av kultursektorens innsats under de fire hovedoverskrifter til kommuneplanen.

Strategiske forbindelser og nettverk:

Det deltas i en rekke strategiske nettverk hovedsakelig gjennom de mange prosjekter og programmer som sektoren deltar i. Gjennom pågående prosjektsamarbeid knyttes både personlige og mer formaliserte institusjonelle kontakter av stor betydning. Det kunne vært aktuelt å delta mer aktivt i sentrale internasjonale nettverk, men her må vi prioritere stramt av ressurshensyn. Deltagelsen i nettverkene beskrives nærmere under den enkelte fagenhet. Her listes kort de større nettverk kultursektoren deltar i:

1. Les Rencontres (byer og regioner i Europa)
2. Union of Baltic Cities (UBC): Commission on Sport og Commission on Culture
3. ICORN (International City of Refuge Network), nettverk knyttet til fribyforfatterordningen og samarbeidet med Norsk PEN
4. RES artist (verdensomspennende nettverk for artist-residencies/gjestekunstnerboliger)
5. Aleph (internasjonalt bibliotekssystemet og et nettverk med årlige samlinger)
6. Youth 4 Media (europeisk nettverk med mediaprojekter for ungdom)
7. Nordic cities (nettverk av 12 nordiske byer)
8. Aktiv Ungdom (EUs ungdomsprogram for ungdomsutveksling og volontørvirksomhet)
9. UMOJA (Kulturprogram i Norge og seks afrikanske land i regi av bl.a. Norsk kulturskoleråd og Utenriksdepartementet)
10. Musikal triangel Zansibar – Norway – Palestine (Internasjonalt musikkopplæringsprosjekt i samarbeid med bl.a. UiA og Fredskorpset).
11. Ulike typer av nettverk med vennskapsbyer (se nærmere beskrivelse)

Den flerkulturelle ressurs

Kulturdirektørens ser det som et overordnet ansvar å stimulere til kulturelt mangfold, samfunnsengasjement og demokrati (ref målsetting i kommuneplanen) og det arbeides med dette gjennom ulike tiltak beskrevet nærmere under den enkelte enhet.

I forbindelse med markeringen av Mangfoldsåret 2008, som regjeringen ved Kulturdepartementet har lagt opp til, vil vi legge særlig vekt på informasjonsarbeid og nettverksbygging. Vi arbeider også med flere tiltak som bl.a. en konferanse og en egen kulturkalender for å markere dette. Dette skal være et år der vi skal ha et spesielt fokus på mangfold og legge bedre til rette for at det flerkulturelle og internasjonale blir synlig i kulturlivet. Vi skal være spesielt bevisste på at alle skal få utfolde og utvikle sin kulturelle kreativitet, og at alle, med ulik nasjonal bakgrunn, har viktige og nødvendige bidrag til vårt kulturliv. Til neste år markerer vi at det er 200 år siden Henrik Wergeland ble født i Kristiansand noe vi vil se i sammenheng med markeringen av Mangfoldsåret. En markering av kulturelt mangfold går rett inn i tenkningen rundt mye av det Henrik Wergeland sto for og som vi særlig vil trekke frem, nemlig inkludering, toleranse og åpenhet for alle kulturer.

Kulturdirektøren er også involvert i arbeidet med å etablere et Internasjonalt senter i Kristiansand. Målet er at dette skal bli et kompetansesenter for internasjonalt og flerkulturelt arbeid i Kristiansand. Det jobbes med å avklare både lokalisering og driftsform.

Vennskapsbysamarbeid

Kultursektoren bruker vennsksbyforbindelser målrettet både til studieturer for staben, enhetene og kulturstyret. Det er særlig idrettsetaten som har hatt et aktivt samarbeid med vennsksbyer de siste to årene (Gdynia, Münster og de nordiske vennsksbyer spesielt) og man ser også her et potensial for videreutvikling av samarbeidet. Fritidsetaten har tatt et grep ved å gå over fra ungdomsutveksling på generell basis med vennsksbyene i Norden, til å målrette ungdomsutveksling der det er interessante samarbeidsprosjekter både med vennsksbyer i og utenfor Norden.

Nord/Sør forbindelser

Det er sentralt for utviklingen av kunst- og kulturfeltet i Kristiansand at våre aktører får impulser fra land i sør i tillegg til den tradisjonelt mer kjente europeiske og vestlige kultursfære. Flere kulturaktører viser interesse for samarbeid med land i sør, der flere land i Afrika, men også i Sør-Amerika er aktuelle. Kompetanseutveksling står sentralt også i samarbeidet med Namibia og Walvis Bay som Fritidsetaten deltar i.

Vedlagt følger status og oversikt over de ulike internasjonale tiltak og engasjement fra kulturdirektørens stab og våre fire enheter.

Status og oversikt over de ulike internasjonale tiltak og engasjement i kultursektoren:

Kulturdirektørens stab

1. Tilskudd til internasjonalt kultursamarbeid.

Det har gjennom årene vært avsatt en liten pott med tilskuddsmidler til internasjonalt kultursamarbeid på Kulturdirektørens budsjett med den målsetting å utvikle kontakt og internasjonalt samarbeid. Tilskuddene har i løpet av de senere årene gått til ulike prosjekter både innen fritidsarbeid, idrett, frivillig kultur og profesjonelle kunst og kulturprosjekter. Antall søkere og omsøkte beløp har økt betydelig de senere år. Potten har tidligere vært på kr. 40.000 men i 2006 og 2007 ble dette formålet prioritert. Det ble i 2006 tildelt totalt kr 103.500 kr og i 2007 kr 106.000 i støtte til søkere. Det kan nevnes at den totale søknadssummen om tilskudd til internasjonale prosjekter innenfor denne tilskuddsordningen er på kr. 505.000 til nå i år (per 14.11.07).

Kulturdirektøren vil fortsatt, som tidligere, prioritere å tildele tilskudd til prosjekter som involverer barn og unge og/eller profesjonelle aktører. I den planlagte utredningen vil man se nærmere på behovet for slike tilskudd.

2. Prosjektsamarbeid med Utenriksdepartementet: "Toleranse og medmenneskelighet. Henrik Wergeland 2008: Internasjonal elev- og kunstnerdialog".

Påbegynt våren 2007 med utarbeidelse av prosjektbeskrivelse. Igangsatt i Kristiansand høsten 2007 og samarbeidet med skoler og kunstnere i Midtøsten igangsettes januar 2008. Avsluttes med evaluering høsten 2008. Både kultur- og skolesektoren er engasjert, programmet vil inngå i Den kulturelle skolesekken, og lokale kunstnere fra Kristiansand deltar sammen med lærere og elever. Prosjektet favner bredt med mange deltagere og en målsetting er at prosjektet skal bidra til å videreutvikle kompetanse og bygge internasjonale nettverk. Styrings-/prosjektgruppen ledes av kulturdirektøren og består av rådgivere fra kulturdirektørens stab, Kulturskolen, Den kulturelle skolesekken og leder for Pedagogisk Senter.

3. Fribyforfatterordningen

Det internasjonale fribynettverket ble opprettet etter fatwaen mot Salman Rushdie i 1994, og siden har omlag femti byer sluttet seg til ordningen, deriblant 7 norske byer. Fribyene skal gi ly til forfattere som er forfulgt i hjemlandet, slik at de kan jobbe uten frykt for egen sikkerhet. Kristiansand har vært friby for forfulgte forfattere siden 1999 i samarbeid med Norsk PEN og Utenriksdepartementet. Salah Salim Ali, vår nåværende fribyforfatter, har en karriere som gjendikter, oversetter, forfatter og assisterende professor ved Universitetet i Mosul i Irak bak seg. Han kom som fribyforfatter til Kristiansand i juni 2006. Samarbeidspartnere i fribynettverket i Kristiansand er Fædrelandsvennen og Universitetet i Agder.

4. Gjestekunstnerleilighet/Artist in Residence

Nyoppstartet gjestekunstnerleilighet, utlyst første gang i juli 2007. Et tilbud til profesjonelle kunstnere - fortrinnsvis innen billedkunst og kunsthåndverk om gratis bolig med atelier for en periode på opptil 3 måneder. Hensikten med tiltaket er å berike byens kunstliv og stimulere til økt nettverk og samarbeid mellom den lokale og den nasjonale - og ikke minst internasjonale - kunstarena. Kristiansand er gjennom denne ordningen en del av et internasjonalt nettverk, RES Artist (verdensomspennende nettverk for artist-residencies), der flere byer gir tilbud om tidsavgrenset bomuligheter til kunstnere fra hele verden. Første gjestekunstner, norsk –russiske Ivan Galuzin, ankom Kristiansand i oktober i år.

5. Deltagelse i strategiske forbindelser og nettverk

To sentrale nettverk er:

- Les Rencontres, en organisasjon for byer og regioner i Europa innen kulturfeltet. Flere norske storbyer er med. Organisasjonen arrangerer blant annet temamøter knyttet til aktuelle utfordringer for politikere og administrasjon og det gis innspill og uttalelser om europeiske kulturspørsmål. Kompetanseutvikling og nettverksbygging står sentralt. Kulturdirektøren sitter i Steering Committee i organisasjonen og deltar på minimum en konferanse i året.
- Union of the Baltic Cities (UBC). Kulturdirektørens rådgiver deltok sammen med direktør for De internasjonale kirkefestspillene i Kristiansand, høsten 2007 på en konferanse i Vaasa i Finland i regi av UBCs "commission on culture". Kulturdirektøren har ikke hatt ressurser til å delta videre i nettverkets arbeid i særlig grad.

1. Deltagelse i internasjonalt nettverk, Aleph.

Kristiansand folkebibliotek deltar i nettverket for biblioteksystemet Aleph som blir brukt i en rekke land i verden. Bibliotekets IT-bibliotekar deltar på årlige internasjonale samlinger og sitter i den nasjonale brukergruppen for systemet.

2. Arbeid for å styrke den flerkulturelle ressurs

- Biblioteksjef er nestleder i den nasjonale spesialgruppen for flerkulturelle bibliotekstjenester. Spesialgruppen vil i Mangfoldsåret 2008 arrangere et seminar med blant annet en foredragsholder fra bydelen i New York, og spesialgruppen har kontakt med lignende nettverk i andre nordiske land.
- Lesestimuleringsprosjekt for voksne som lærer norsk som biblioteket driver i samarbeid med Kristiansand Voksenopplæringssenter (KVO) søkes videreført i 2008.
- Brukerundersøkelse gjennomført november 2007 vil kartlegge brukermønster, alder og morsmål til bibliotekets brukere.
- Internettkurs for kvinner med ikke vestlig bakgrunn vil bli gjennomført i 2008.
- Kristiansand folkebibliotek vil spille en aktiv rolle som utstillings og arrangementsarena under mangfoldsåret 2008, og programmet for Wergelandsåret 2008 bygger også opp under dette.
- I Handlingsprogrammet for 2008-2011 står det: "Biblioteket er en arena for kunnskap om likestilling og likeverd. Indikator: Antall arrangement/utstillinger som presenterer aktuelle etniske grupperinger i Kristiansand, mangfoldet i livssyn, samlivsformer, familiemønstre og arbeidsfordeling. Status for 2007 er 13 slike arrangementer/utstillinger. I 2008 er det et mål å øke dette antallet til 15 og i perioden 2009 – 2011 til 20 i året.

3. Planer om Nord/Sør forbindelse

Walvis Bay ved Piet van Niekerk har ytret ønske om å få til et biblioteksamarbeid.

Hovedårsaken til at samarbeidet ikke har startet opp har vært langtidssykdom hos aktuell studieturdeltaker ved Kristiansand folkebibliotek

Fritid

Samarbeid med Walvis Bay

Status: Kultur og fritid har deltatt på 2 reiser til Walvis Bay og gjort seg kjent med problemstillingene. Administrasjonen i Walvis Bay har befart tiltak hos oss 2 ganger. I desember 2007 kommer en ny delegasjon fra Walvis Bay til Kristiansand, denne gangen med representanter for det frivillige ungdomsarbeidet i tillegg til Walvis Bays administrasjon.

Etableringen av vennskapsbysamarbeidet med Walvis Bay har etter hvert involvert ungdomsarbeid. Walvis Bay har en del utfordringer på det ungdomspolitiske området og har sett noen interessante modeller i Kristiansand, som de forsøker å tilpasse sine lokale forhold. Namibia har ingen tradisjon for offentlig ungdomsarbeid, kanskje med unntak av idrettstilbud.

På kulturfeltet har administrasjonen i Walvis Bay vist spesiell interesse for Samsen kulturhus og husets modell og organisasjon. Det videre arbeid består i å utvikle en modell for utvikling og drift av et ungdomstiltak i Walvis Bay.

Delegasjonen fra Walvis Bay i desember vil i tillegg fokusere på fritidstilbud for barn, og Kristiansands organisering av tiltak for den yngre aldergruppe vil også bli gjenstand for nærmere studier.

Denne type Nord Sør samarbeid bringer inn nye perspektiver for forståelse og vil tilføre fritidsetatens arbeid lokalt verdifulle impulser.

Youth 4 Media

er et europeisk nettverk bestående av 22 organisasjoner fra 17 land. Nettverket organiserer mediaprojekter med unge i alderen 16 – 26 år. Målsettinger for nettverkets arbeid er:

- Et demokratisk Europa
- Bygge europeisk identitetsfølelse
- Bedre kommunikasjon blant unge i Europa
- Fokus på solidaritet og toleranse
- Tilrettelegge for like muligheter
- Bevisstgjøring av historisk og politisk bakgrunn
- Arbeide kreativt med mediefag
- Ikke-formell kunnskapsformidling

Nettverket er organisert som en forening, og søker EU om tilskudd til ulike prosjekter. Foreningens styreleder er direktør på Bennohaus i Munster, Kristiansands vennskapsby i Tyskland.

Fra Kristiansand er Tangen videregående skole og Samsen kulturhus medlemmer i foreningen. Kristiansand har siden oppstarten i 2005 sendt ungdommer fra begge institusjoner til ulike mediacamper i Polen, Frankrike og Tyskland. I høst har 10 av landene i foreningen gått sammen om å søke EU-midler et kulturprosjekt som både har lokal og europeisk forankring.

Mer informasjon på: www.youth4media.com

Nordic Cities

er, som navnet sier, et nettverk av nordiske byer – 12 i tallet, hvorav Kristiansand er en av 5 norske. Nettverket er en tenke-tank for urbane og regionale ideer for utvikling av disse nordiske byene som attraktive og innovative. Det er derfor nødvendig at de unge er med i dette nettverket. Fritidsetaten vest etablerte i mai 2007 kontakt med Fritidsforvaltningen i Odense i Danmark. Odense er med i nettverket Nordic Cities. Avdelingen var på studiebesøk i september 2007 og inngikk et samarbeid med Korsløkke Ungdomshus. Neste planlagte tiltak er at inntil 25 unge fra Fritidsetaten vest (aldersgruppe 14-25 år) skal delta på "Nordisk Pigefestival" i Odense 29/2-/3-2008. De unge fra Kristiansand skal delvis opptre med dansegrupper og jenteband fra Tinnheia. I tillegg reiser jenter som skal være med på ulike work-shops. Korsløkke ungdomsskole og ungdomshus vurderer en vintertur til Kristiansand med overnatting på et av grendehusene i februar.

Aktiv Ungdom

er EU's ungdomsprogram for ikke-formell læring. Programmet fokuserer på gruppeutvekslinger, frivillig arbeid i Europa, ungdomsinitiativ, demokratibygging, ungdomspolitik, opplæring og tilskuddsbehandling.

Gruppeutveksling:

Samsen kulturhus har siden 2004 deltatt i et gruppeutvekslingsprosjekt med Ungarn, Sverige, Serbia og Albania. Utvekslingene foregår i skolens sommerferie og 5 unge fra hvert land deltar. Utvekslingene har ulike målsettinger, men toleranse, kulturell forståelse, solidaritet og vennsbygging er alltid viktige elementer. Dette utvekslingsprogrammet avsluttes i 2008.

Volontørvirksomhet:

Frivillig arbeid i Europa er et annet viktig arbeidsområde for Aktiv Ungdom. Samsen kulturhus har sendt ut 3 ungdommer fra Kristiansandsområdet til frivillig arbeid i henholdsvis Portugal, Belgia og Slovakia.

Samsen kulturhus arbeider nå for å bli godkjent som mottakerorganisasjon, og fra 2008 regner vi med å ha en frivillig medarbeider fra et eller annet land i Europa i virksomhet på huset.

Idrett

1. Union of Baltic Cities(UBC)

I forbindelse med kommunens deltakelse i UBC og der tilhørende kommisjon for idrett, deltok 2 representanter fra idrettsetaten i 2006, i UBC Commission on Sport Annual Meeting i Gdynia.

Idrettsetaten skulle ønske å delta mer aktivt i dette nettverket, da man skaffer både informasjon og kontakter. Manglende ressurser begrenser imidlertid omfanget av dette.

2. Gdyniasamarbeidet:

Gdynia avvikler årlig mange større sportsarrangement, som kommunen/klubber får invitasjoner til. Vennskapsbyene til Gdynia inviteres bl.a. til et stort arrangement for ungdom og for første gang deltok Kristiansand i 2006 med 6 seilere – som alle gjorde det svært bra i sine konkurranser.

Manglende finansiering/tilskudd til idrettsklubber vanskeliggjør deltakelse på fast basis.

I forbindelse med deltakelse både i UBC Commission on Sport Annual Meeting og vennskapsutveksling i idrett, avviklet idrettsetaten studietur for ansatte våren 2006 til Gdynia. Et tettere samarbeid både administrativt og sportslig ville være formålstjenlig for begge parter.

Vennskapsbysamarbeid – Gdynia og Münster

Vi viser til forbindelsen med Gdynia.(nevnt i avsnittet over)

Høsten 2007 var idrettsetaten på studietur til idrettsavdelingen i Münster og avviklet bl.a. møte med flere idrettsklubber for å knytte tettere nettverk til klubber hos oss. Kommende Plussbank Cup er interessert i å knytte tettere kontakt med klubber fra vennskapsbyene, slik at de kan delta med lag i dette arrangementet. Münster etterlyser imidlertid deltakelse av klubber herfra i deres arrangement.

Nordiske vennskapsbyer.

Idrettsetaten har et godt samarbeide med de nordiske vennskapsbyene og deltar årlig med utøvere fra lokale idrettsklubber i nordisk vennskapsbyutveksling i idrett. I tillegg foretas befaringer og erfaringsutveksling/informasjon mellom administrasjonene.

Kulturskolen

1. UMOJA, Cultural Flying Carpet

Kristiansand Kulturskole har siden 2002 vært deltager i UMOJA - Cultural Flying Carpet, et program som arbeider for fred og samfunnsutvikling gjennom internasjonalt kultursamarbeid. Hovedmålet er utvikling av deltagende kulturskoler / institusjoner gjennom nettverksbygging, og å skape gjensidig forståelse for ulike kulturer gjennom årlige camps for musiserende ungdom. I tillegg til Kristiansand Kulturskole, har de norske partnere i prosjektet vært Trondheim Kulturskole og Fredrikstad Kulturskole. Sammen med 8 institusjoner fra Sør-Afrika, Mocambique og Zimbabwe har de 3 norske kulturskolene vært hovedpartnere i en 4 årig forsøksperiode fra 2002 – 2006. Norsk Kulturskoleråd er ansvarlig for prosjektet som i hovedsak har vært finansiert av Norad fram til 2006. Fra 2007 er UMOJA blitt et program finansiert av UD, og er blitt utvidet til å omfatte 6 nye institusjoner i Kenya, Tanzania, Etiopia og Norge. Kristiansand Kulturskole er invitert til å delta i programmet fram til 2009.

2. Fredskorpssamarbeid "Musikal triangel Zanzibar – Norway – Palestine"

Kristiansand Kulturskole har inngått et partnerskap med musikkpedagogisk avdeling ved UiA om et fredskorpssamarbeid med Zanzibar og Palestina fra 2006 – 2009. Prosjektet administreres av UiA. Kulturskolens forpliktelser i samarbeidet er følgende:

- Gi undervisningsoppgaver i kulturskolen til fredskorpsdeltagere fra Zanzibar og event. Palestina.
- Gi deltagende fredskorpsdeltagere musikkopplæring i relevante instrumenter / vokalopplæring.

Mål: Å skape en internasjonal forståelse for musikkopplæring og praksis på tvers av kulturer, og å gi norske kulturskoleelever anledning til å få opplæring i andre lands kulturtradisjoner. I 2007 har 2 musikere fra Zanzibar deltatt i prosjektet, og undervist ved kulturskolen. De har også selv fått undervisning i piano og klarinettspill. Høsten 2008 – våren 2009 vil vi motta 2 – 3 nye deltagere i prosjektet fra Zanzibar / Palestina.

Teknisk sektor:

Teknisk sektor ønsker å delta i praktiske prosjekter for å oppnå positiv utvikling av kommunenes/sektorens omdømme og/eller tjenester. Spesielt prosjekter i nordisk regi er av interesse. Sektoren ønsker å lære av andre for i neste omgang bli bedre, men ønsker også formidle til andre på områder der vi har spesiell kompetanse. Vår erfaring er at kompetanseutveksling bidrar til utvikling for alle parter selv om ståstedet er forskjellig. En av rådgiverne i stab har som en av sine oppgaver å koordinere den internasjonale aktiviteten i sektoren.

Strategiske forbindelser og nettverk

- Styrke kommunens satsingen på bærekraftig utvikling gjennom deltagelse i ICLEI - (664 medlemmer, nettverk av byer og regioner i hele verden som arbeider innen bærekraftig utvikling).
- Styrke og utvikle fagmiljøene i sektoren
- Gjøre sektoren til en mer attraktiv arbeidsplass
- Kompetanseheving
- Delta i kontaktgruppen for internasjonalt arbeid i kommunen

Den flerkulturelle ressurs

Avhjelpe et stramt arbeidsmarked

Vennskapsbysamarbeide

Sektoren vil være åpen for samarbeid mot de byer som har status som vennskapsbyer eller som Kristiansand kommune har inngått samarbeidsavtale/prosjektsamarbeid med. Hensikten må være å skape vinn-vinn effekter som

- Kompetanseheving/-utvikling innenfor sektorens fagfelt
- Spennende og utfordrende arbeidsoppgaver for sektorens ansatte
- Hospitering

Nord/Sør forbindelser

Være en del av kommunenes bidrag for å støtte opp om arbeidet med å nå FN's tusenårsmål.

Status og oversikt over de aktiviteter teknisk sektor deltar i:

Teknisk direktør – stab/Byutviklingsenheten

Interreg – universitetsby

Kristiansand kommune og Universitetet i Agder samarbeider om et prosjekt om å utvikle *kunnskapsbyen*, som både dreier seg om fysisk planlegging og organisatoriske forhold. Kommunen/UiA vil undersøke mulighetene for å utvikle dette prosjektet til et Interreg-prosjekt sammen med andre byer, for eksempel York. Dersom prosjektet blir tatt opp i et EU-program, vil dette generere økonomisk bidrag til videreutvikling av prosjektet.

Byutviklingsenheten

Nordiska högskolan i Göteborg/miljøverndepartementet – universell utforming

Byutviklingsenheten har de siste 2 år hatt et samarbeid med miljøverndepartementet om universell utforming. Blant annet har kommunen stilt med foreleser til etterutdanningstilbud ved Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap (NHV) utenfor Göteborg. Denne er underlagt Nordisk råd og Nordisk handicappolitisk råd.

Vi har fått en forespørsel fra högskolan om kommunen vil være interessert i et samarbeid om et forsknings-/utredningsarbeid omkring samfunnsøkonomisk effekt av universell utforming. Byutviklingsenheten har signalisert en positiv vilje og avventer nærmere konkretisering.

Ingeniørvesenet

Språkpraksisplasser i samarbeid med Flyktningetjenesten

Felles nordisk kvalitetssamarbeid gjennom NORVAR (Norge, Sverige, Danmark og Finland). Det er etablert en ny sertifiseringsordning med det tilhørende, felles kvalitetsmerket NORPOM som står for NORdic POLy Mark.

UBC – Union of Baltic Cities.

Prosjektet har som mål å utveksle erfaringer forbundet med publikumsrettede kampanjer og holdningsskapende arbeid for bærekraftig avfallsbehandling.

Vi er ca. 10 deltakere i prosjektet. Dette er kommuner fra alle de skandinaviske landene pluss avfallsorganisasjoner fra Norge og Sverige.

Vår input i prosjektet er ca. 5 arbeidsdager pluss et treff/møte for å utveksle erfaringer. (Reise/opphold vil bli dekket av prosjektet.)

Miljøvernheten

Urbalprosjektet

Arealdel og transportdel

Prosjektet er i avslutningsfasen. Arealdelen består i arealplanlegging i byregioner - utveksling av erfaringer. Transportdelen består av konkrete prosjekter, for vår del park and ride anlegg på Rosseland.

Erfaringene med prosjektet har ikke vært de beste. Det har vært mye administrasjon for å få ut tilskuddene. Disse er også blitt halvert i forhold til det som var forutsetningen opprinnelig.

UBC – Union of Baltic Cities

Her har vi vært engasjert i flere sammenhenger. Vi har hatt ett prosjekt som har gått på overføring av erfaringer med Miljøfyrtårn til baltiske land. Dette har vært konkret og meningsfylt, selv om det har vært litt enveis erfaringsoverføring. Prosjektet er nylig avsluttet.

Vi (Hans Otto Lund) har også presentert vårt miljøarbeid generelt og Strategiplanen for bærekraftig utvikling spesielt i UBC. Vi fikk nylig en pris for dette.

ICLEI – International Council for Local Environmental Initiatives

Her har vi deltatt på konferanser, til dels med foredrag. Vi er for tiden ikke med i konkrete prosjekter i ICLEI.

Samarbeid med Miljøsentor Nord - Jylland

Erfaringsutveksling og hospitering.

Interreg IVA Øresund - Kattegatt - Skagerrak

Miljøvernenheten holder på å utarbeide prosjektideer/forslag med prosjektidene "Felles klimaplanlegging mellom flere kommuner" og "Felles arealplanlegging mellom flere kommuner og forvaltningsnivåer". Hensikten er erfaringsutveking på disse områdene. Kontaktpersoner er henholdsvis Anne Kristin Peersen og Are Kristiansen.

Brannvesenet

Walvis Bay

Brannvesenet har vært involvert i prosjekter knyttet til vennskapsbyen Walvis Bay i Namibia. Brannvesenet har bistått med faglig veiledning og utstyr. Walvis Bay sin "varabranssjef" har hospitert ved Kristiansand brannstasjon i 2 uker.

Brannvesenet hadde i 2007 besøk fra Walvis Bay. De største utfordringene for brannvesenet "der sør," var næringsliv/industri med farlig gods-problematikk samt trafikkulykker. Kristiansand brannvesen har tilbudt seg å arbeide videre med et opplæringsprogram innenfor disse områdene - i samarbeid med andre fagmiljøer. Om dette blir gjennomført er enda ikke avklart. Prosjektet er koordinert og ledet av rådmannskontoret v/Jan Ødegaard.

Parkvesenet

Interreg SURF – prosjektet, opparbeidelse og bruk av grøntstruktur i byer

Prosjektet organiseres gjennom Knutepunkt Sørlandet og det arbeides med å sende en søknad til EU Interreg Nordsjø programmet.

Prosjektet går ut på å gjennomføre reguleringsplan for Otra elvepark, med hensyn på stiforbindelser, badeplasser, fiskeplasser med mer. Prosjekt er i samarbeid med Vennesla kommune. Kontaktperson Trond Johanson

Barnehageetaten:

Vennskapsby-samarbeid
Barnehageetaten:

Vennskapsby-samarbeid

For handlingsprogramperioden 2007-2011 er det et mål for barnehageetaten at direktøren/barnehagene har opprettet et mer forpliktende samarbeid med vennskapsbyene. Et tiltak er bl.a. at enhetene oppfordres til å velge disse destinasjonene eksempelvis på studieturer. Erfaringsutvikling på utforming av store barnehagebygg og organisering av barnehagefeltet relatert til livslang læring har vært samarbeidsprosjekter med Aalborg og Orléans.

Walvis Bay.

Samarbeidet med Walvis Bay er en del av KS programmet "Municipal international cooperation" (MIC-prosjektet) som er finansiert av Norad/KS. Barnehageetatens innsats i denne sammenheng har vært å bidra til utvikling på det spesialpedagogiske området. To spesialpedagoger har gjennom flere år hatt to-ukers opphold ved Sunshinesenteret, der de har forelest om ulike spesialpedagogiske metoder. De har deltatt i det direkte arbeidet med barna og jobbet systematisk med systemarbeid, holdningsarbeid og inkludering. Målsettingen med arbeidet har vært å gi ethvert barn mulighet til å kommunisere, bli mest mulig selvhjulpent og bli inkludert i samfunnet, uavhengig av handicap. To ansatte ved Sunshinesenteret har også hospitert i Kristiansand, over en periode. Det planlegges å fortsette aktiviteten ved Sunshinesenteret i 2008, men det vil kun være en spesialpedagog som besøker senteret i juni 2008. Fokusområder vil da bl.a. være: Personalutvikling, inkludering i samfunnet og lighthousearbeid (andre byer i Namibia deltar på workshops ved Sunshinesenteret.) Evalueringsrapport foretatt av NIBR på oppdrag fra KS/NORAD legges frem våren 2008, og vil danne grunnlag for videre planer og samarbeid med Sunshinesenteret. En del barnehager i Kr.sand har støttet Sunshinesenteret i forbindelse med markering av FN-dagen, og hatt fokus på barn som lever under andre forhold enn i Norge.

Rajshahi.

Fra 2006 har barnehagene engasjert seg i Rajshahi-aksjonen som arrangeres hvert 3. år. Ved aksjonen høst 2006 "Venner hjelper hverandre" deltok 17 kommunale og 9 private barnehager. Også ved markering av FN-dagen er vår vennskapsby Rajshahi et tema i flere barnehager. Målsettingen med arbeidet er bl.a. at barna får informasjon og kunnskap om barns hverdag i en annen del av verden; kulturlikheter og ulikheter, vennskap og likeverd, nytten av å dele med hverandre. Ny aksjon i 2009 forberedes nå. 2 representanter fra barnehageetaten deltar på vennskaps-tur som foregår i løpet av februar 2008. Deltakernes erfaringer og prosjektrapporter vil danne grunnlag for hvilke prosjekter det bør satses på framover.

Reykjanesbær.

Barnehagedirektøren arrangerte våren 2007 studietur for ledergruppen til Reykjanesbær for å se på organisering av barnehage tilbudet med spesielt fokus på likestilling, økologisk mat og bruk av IKT.

Skole

Administrativt samarbeid:

Hvert andre år møtes skoleadministrasjonene i de nordiske vennskapsbyene.

Rajshahi:

I 1981 ble den første skoleaksjonen for Rajshahi gjennomført. Siden har aksjonen blitt gjennomført hvert tredje år med stort engasjement fra skolene i Kristiansand.

Skoleaksjonene har ikke bare til oppgave å samle inn penger. Aksjonen skal også være med på å skape større forståelse for våre kultur- og levevilkårs forskjellighet- forskjellen mellom en rik og en fattig verden.

Internasjonal uke:

Internasjonal uke er et samarbeid mellom FN-sambandet, Kristiansand kommune og en del andre aktører. Skolene i Kristiansand er med på internasjonal uke hvert år. Tilbudene skifter mellom skolens hovedtrinn. I 2007 var det rettet mot småskoletrinnet. Til høsten er det mellomtrinnet som skal være med.

Av aktiviteter kan nevnes skoletog i sentrum, arrangement på torvet og oppgaver rettet mot grupper/klasser og enkeltelever.

Toleranse- i Wergelands fotspor.

I anledning Wergelands 200 års jubileum arbeider utenriksdepartementet med et prosjekt kalt "Toleranse- i Wergelandsfotspor". Prosjektet er inspirert av Wergelands utrettelige, vidsynte kamp for religiøs toleranse, forsoning og menneskelig frihet.

Kristiansand er utvalgt til å delta i deler av dette prosjektet. Kunstnere og skole-elever skal ha en nettbasert utveksling/dialog med Midt-Østen. Prosjektet har fått navnet "Toleranse og medmenneskelighet" og dreier seg om hvordan kunsten kan fungere som brobygger mellom kulturene. Elever fra Hånes, Justvik og Torkelsmyra skal delta i utvekslingsopplegget. Skolene skal ha nettkontakt med 3 klasser i Midtøsten. Hver klasse kommuniserer med hver sitt land. Hensikten med utvekslingen er å bli kjent med hverandres kulturelle hverdagsliv gjennom ord og bilde.

Elevene i Kristiansand skal ha et nært samarbeid med profesjonelle kunstnere. To kunstfotografer og en forfatter skal hjelpe elevene til å produsere bilder og ulike tekster som skal benyttes i utvekslingen.

Skolenes engasjement:

I tillegg til at skolene deltar på ovennevnte prosjekter, har en del skoler egne internasjonale kontakter.

Haumyrheia skole	Årlig aksjon til inntekt for Alalay i regi av Strømmestiftelsen.
Heståsen skole	Utteksling Skallerup skole i Hjørring.
Kringsjå skole	Comenius prosjekt- healthy schools.
Fagerholt skole	Etablerer kontakt med skoler i Kereva, Finland.
Flekkerøy skole	Kambodsja. Besøk av utvekslingsstudenter på UiA og korrespondanse med klasse.
Oddemarka skole	-Elevutveksling mellom Hjørring, Trollhattan og Kristiansand. Musikk. -2 vennskapsskoler i Cape Town. Årlig solidaritetsaksjon. -Vennskapsskole Munster.
Solholmen skole	Innsamlingsaksjon til skolebygg "Hei verden"
Krossen skole	-Kereva Finland, lærerutveksling -Scotland, kontakt skole -Elevutveksling Hjørring -Comenius -Internasjonal øvingslærer, samarbeid UiA.
Dvergsnes skole	Førskole i Ilula Itunda i Tanzania.
Ve skole	Comenius-prosjekt.

Mange skoler har i tillegg aksjoner der prosjekter i ulike deler av verden blir støttet.

Dato: 14.12.07
Saksnr.: 200713004-1
Arkivkode E: 031
Saksbehandler: Øyvind Lyngen Laderud

Saksgang
Kommunalutvalget
Bystyret

Møtedato
12.02.2008
13.03.2008

Sørlandets Europakontor - evaluering og forslag til organisering.

Sammendrag:

Sørlandets Europakontor har i tre år vært organisert som et prosjekt i regi av Agderrådet. Våren 07 ble det gjennomført en evaluering av kontorets arbeid¹. Styret for Europakontoret mener arbeidet ved kontoret har hatt en positiv verdi for landsdelen og at det bør videreføres, og rådmennene i eierkommunene slutter seg til denne anbefalingen.

Målsettingen med etableringen av kontoret anbefales videreført. Den er:

"Å utvikle et mer internasjonalt samfunns- og næringsliv som utnytter mulighetene i et stadig mer integrert Europa og som er i stand til å håndtere de utfordringene som kommer"

Sørlandets Europakontor bør videreutvikles som et kunnskapssenter for EU/EØS saker. Kontoret skal bidra til å øke deltagelsen i og nytten av Europeiske nettverk, programmer og aktiviteter for både eierne og andre virksomheter i regionen. Videre skal kontoret også bidra til en mer bærekraftig region gjennom de mekanismer som er naturlig for Sørlandets Europakontor: politisk påvirkning (høringer), nettverksbygging og prosjekter.

Virksomheten foreslås organisert som et aksjeselskap, og at UiA /Agderforskning² inviteres inn på eiersiden.

Det anbefales å øke bemanningen gjennom å etablere en fast hjemmebase for virksomheten med en daglig leder for Sørlandets Europakontor etablert på Agder. Kontoret bør lokaliseres i Sørlandets Kunnskapspark, og arbeide tett sammen med fylkeskommunenes internasjonale

¹ Vestlandsforskning 07: Sørlandets Europakontor- Evaluering og forslag til modell for videre drift.

² Vedlegg 3

sekretariat³, kommunenes internasjonale medarbeidere og andre som arbeider med internasjonale spørsmål.

Satsingen fører til økte kostnader for Sørlandets Europakontor som i 2007 har et budsjett på om lag 1, 9 millioner kroner for både hjemme og utekontor. Rådmannsgruppen foreslår et driftstilskudd til selskapet på 3 millioner kroner for 2008 . Hvis kontoret driver innteksbringende virksomhet bør overskudd brukes til å utvikle virksomheten. Det vil ta noe tid å fatte nødvendige vedtak i alle relevante organer, samt gjennomføre vedtaket om selskapsetablering og ansette ny daglig leder. Det foreslås derfor at prosjektet videreføres frem til 1. juli 2008.

Forslag til vedtak

Rådmannen fremmer slikt forslag til vedtak:

1. Ordningen med Sørlandets kontor i Brussel videreføres.
2. Prosjektet videreføres frem til 1. juli 2008, og tilskuddsnivået fra prosjektperioden videreføres i 1. halvår.
3. Det etableres et aksjeselskap fra og med 1. juli 2008, og virksomheten organiseres slik det fremgår av saken.
4. Selskapet gis et årlig tilskudd på 3 mill kroner, dvs 1,5 millioner for 2008 som fordeles mellom eierne slik det fremgår av saken.
5. Forslag til vedtekter godkjennes (se vedlegg 2)
6. Kristiansand kommune tegner aksjer for 34 000 kroner av en samlet aksjekapital på 200 000 kroner.

Tor Sommerseth
Rådmann

Øyvind Lyngen Laderud
Næringsrådgiver

Trykte vedlegg:

- 1) Evalueringsrapport fra Vestlandsforskning,
- 2) Forslag til vedtekter,
- 3) Uttalelse fra Universitetet i Agder,
- 4) Uttalelse fra Innovasjon Norge

Utrykte vedlegg: Ingen

³ Etablert fra 1. september, 2007

Bakgrunn for saken :

Sørlandets Europakontor har i tre år vært organisert som et prosjekt i regi av Agderrådet. Våren 07 ble det gjennomført en evaluering av kontorets arbeid⁴. Agderrådet og de to fylkeskommunene finansierte evalueringsarbeidet.

1.1. Samandrag (av evalueringsrapporten):

"Hovudmålet for dette prosjektet har vore å bestemma status for Sørlandets Europakontor og samanlikne dette kontoret med tilsvarende kontor for å kunna identifisere ein modell for organisering og vidare drift av kontoret gitt eit realistisk sett av føresetnader.

I den samanhengen har vi også sett på prosessen som førte til etableringa av kontoret og måloppnåinga i forhold til forventningane nedfelt i interimsgruppa si utgreiing, og i forhold til styret si bestilling. I arbeidet har vi brukt vanlege metodar for evaluering og referansemåling (benchmarking).

Ein viktig del av arbeidet har vore å etablere ein referansemodell for europakontor, bestemma normative kriteria (best practice) og knyte dei til modellen. Grunnlaget for dette arbeidet er omtalen av europakontor (formulert på basis av informasjon henta inn gjennom intervju), målet deira og ei vurdering av i kor stor grad dei kan seiast å nå desse måla. Men vi har også brukt eiga erfaring fått gjennom drifta av EIC Vest og deltaking i ei rekke EU-prosjekt. Det er klart at spesifiserte mål og krav om optimal måloppnåing ikkje eintydig vil bestemma korleis eit europakontor må organiserast, og dermed vere ein objektiv referansemodell. I vårt forslag til modell har vi derfor også teke omsyn til realistiske føresetnader for vidare drift slik dei har kome fram i intervju.

Vår definisjon av eit Europakontor har vore eit kontor med to avdelingar, eit heimekontor og eit kontor i Brussel. Dette stemmer bra med definisjonen til interimsgruppa, men det er ikkje slik kontoret vart realisert. Biletet i dag er at Europakontoret er synonymt med Brusselkontoret, og at heimekontorsfunksjonen er utført av EIC Sør som underleverandør.

Det er vår vurdering at Brusselkontoret og EIC Sør har levert i samsvar med styret si bestilling slik den er nedfelt i arbeidsplanane for 2005 og 2006.

Men den samla leveringa oppfyller på langt nær forventningane som er nedfelt i interimsgruppa si utgreiing. Ein viktig grunn til dette er, slik vi ser det, at heimekontorfunksjon er for svak. Den vart rettnok styrka ved at det også vart oppretta ei ressursgruppe som skulle supplere heimekontorsfunksjonen ved å sikra kommunikasjonen med brukarorganisasjonane.

I tillegg har dagleg leiar av Brusselkontoret fast kontortid på Sørlandet, ei veke per måned. Ressursgruppa har ikkje fullt ut fungert som ønskjeleg, og er no nedlagt. Denne bruken av dagleg leiar er vel heller ikkje optimal, sjølv om den har vore viktig i marknadsføringa av kontoret på

Sørlandet. Dei underordna rollane til EIC Sør og ressursgruppa har også ført til at det ikkje har vore muleg å integrere dei med Brusselkontoret og få alle til å arbeida for eit felles mål, men med kvar sine definerte oppgåver.

Vi meiner forventningane til europakontoret, slik desse er nedfelte i interimsgruppa si utgreiing, er noko urealistiske sett på bakgrunn av ressursane som er stilt til rådvelde. I forslaget vårt til framtidig organisering rår vi derfor til å auka ressursinnsatsen samt å styrke heimekontoret vesentleg. Det ser ut til at ein god heimebase er avgjerande for kva resultat ein kan venta seg av eit slikt kontor."

Styret behandlet rapporten i juni 07 og ba eierne vurdere hvordan landsdelen skal videreføre sitt arbeid mot Europa. Styret ønsket at rådmennene i Arendal og Kristiansand samt

⁴ Vestlandsforskning 07: Sørlandets Europakontor- Evaluering og forslag til modell for vidare drift.

fylkesrådmennene i Vest og Aust Agder forberedte en sak for de relevante politiske myndigheter i landsdelen.

Styret fattet følgende vedtak:

1. Prosjektstyret tar evalueringsrapporten til etterretning.
2. Prosjektstyret ber eierne av prosjektet vurdere hvordan landsdelen skal videreføre sitt arbeid mot Europa. Det vil være naturlig at rådmennene i Arendal og Kristiansand og de to fylkesrådmennene forbereder en sak for de to bystyrene, fylkestingene og Agderrådet.

Forslag til løsning:

Rådmannsgruppen har lagt til grunn at arbeidet ved kontoret har hatt en så positiv verdi for landsdelen at det bør videreføres.

Målsettingen med etableringen av kontoret i 2005 anbefales videreført før den permanente etableringen.:

”Å utvikle et mer internasjonalt samfunns- og næringsliv som utnytter mulighetene i et stadig mer integrert Europa og som er i stand til å håndtere de utfordringene som kommer”

Sørlandets Europakontor bør videreutvikles som et kunnskapssenter for EU/EØS saker. Kontoret skal bidra til å øke deltagelsen i og nytten av Europeiske nettverk, programmer og aktiviteter for både eierne og private virksomheter i regionen. Videre skal kontoret også bidra til en mer bærekraftig region gjennom de mekanismer som er naturlig for Sørlandets Europakontor: politisk påvirkning (høringer), nettverksbygging og prosjekter.

Oppgaver

- Sørlandets Europakontor skal først og fremst arbeide med spørsmål og oppgaver knyttet til politikkområder som er viktige for regionen. Dette gjelder regional utvikling, utdanning og forskning, kultur, miljø, samferdsel, kommunikasjon og næringsspørsmål.
- Kontoret skal fange opp og formidle politiske initiativ og nytt regelverk fra EU som har betydning for Agder.
- Kontoret skal, i samarbeid med offentlige aktører på Agder, utøve påvirkning på områder av stor betydning for Agder
- Kontoret skal etablere kontakter mot viktige premissleverandører i EU systemet og delta aktivt i viktige nettverk
- Sørlandets Europakontor skal motivere bedrifter, fou-institusjoner, kommuner, fylker, landsdelssammenslutninger, skoler og andre til å delta i EU programmer eller EØS-ordninger.
- Kontoret skal ha evne til å forankre prosjekter i regionen og aktivt formidle kontaktmuligheter

Sørlandets Europakontor skal også ha en rolle som et servicekontor både for offentlige og private virksomheter i forhold til internasjonale og særlig Europeiske problemstillinger. For privat virksomhet skal Sørlandets Europakontor i første rekke tilby kunnskap på områder som berører EØS/EU- relaterte problemstillinger, herunder rammebetingelser, regelverk og EU/EØS støtteordninger og programmer.

Gjennom et tett samarbeid med andre aktører, som Innovasjon Norge, skal virksomheter som henvender seg få hjelp på områdene nevnt over eller bli hjulpet til riktig institusjon for

henvendelsen. Dette forutsetter god oversikt over og godt samarbeide med andre deler av virkemiddelapparatet.

Innovasjon Norges Agderkontor har fått rollen som ett av få Euro Info Centre- kontorer (EU Kommisjonens nettverk for rådgivning i EU/EØS spørsmål rettet mot næringslivet) i Norge fra 2008 og må utgjøre en viktig samarbeidspartner på næringslivsspørsmål.

Organisering

Evalueringsrapporten har pekt på flere forhold som ikke har vært optimale ved den eksisterende organisasjonsmodellen: Den løpende kontakten mellom eierorganisasjonene og Europakontoret har ikke vært tilfredstillende. Rådmannsgruppen foreslår å gjøre betydelige grep i forhold til organiseringen av Sørlandets Europakontor og særlig hjemmekontoret. Det anbefales å ha daglig leder for Sørlandets Europakontor etablert på Agder tett opp til eller i tilknytning til fylkeskommunenes internasjonale sekretariat⁵, kommunenes internasjonale medarbeidere og andre internasjonale rådgivere fra eventuelt nye eiere. Det vises for øvrig modellen som presenteres nedenfor

Ressursgruppen anbefales ikke videreført. Det vil også være naturlig å diskutere en tettere samhandling og lokalisering med mulige nye medeiere eller samarbeidspartnere for Sørlandets Europakontor.

Det etableres et aksjeselskap. Europakontoret bør være et selvstendig rettssubjekt og private aktører som Agderforskning bør kunne være medeiere.

Eierskap

Agderforskning inviteres inn på eiersiden. Dette skjer etter drøfting med Agderforskning og UiA. *Universitetet i Agder* ønsker å styrke satsingen mot EU- finansiert forskning og utvikling. UiA tar bl.a. sikte på å opprette en stilling som kan arbeide med internasjonal forskningsvirksomhet, herunder 7. rammeprogram for forskning og utvikling. Agderforskning har også erfaring fra tidligere med EU-finansiert forskning og utvikling.

Inntjening

Sørlandets Europakontor bør kunne legge til rette for å utvikle salgbare tjenester (slik som nyhetsbrev og bransjespesifikke utredninger) og produkter både for privat og offentlig sektor. Det er viktig med aktiv prosjektdeltakelse i EU/EØS programmer. Prosjektdeltakelse gir både kompetanse i forhold til programmer og nettverksbygging. Rådmannsgruppen foreslår imidlertid at slike inntekter kommer i tillegg til en basisfinansiering som er tilstrekkelig til å dekke antatte årskostnader, og at inntekter kan disponeres av selskapet.

Juridiske rammer for organisering.

Rådmannsgruppen mener at virksomheten bør organiseres som et aksjeselskap. Fordelingen av aksjekapitalen framgår av kapitlet *Budsjett og økonomi*. En permanent organisasjon med selvstendig økonomi og personalansvar vil også fortelle våre omgivelser at det er en varig satsing som landsdelen nå gjør.

Selskapets generalforsamling og styre vil ha de oppgaver som følger av aksjeloven og selskapets vedtekter. Styreleder i selskapet bør ha interesse for og innsikt i EU/EØS-

⁵ Etablert fra 1. september, 2007

spørsmål. Rådmannsgruppen anbefaler videre at styret settes sammen på en slik måte at ulike interesser i eiergruppen avspeiles. Medlemmene i styret bør være bredt sammensatt, og en må legge vekt på å finne en blanding av ledere for eierorganisasjonene og fagpersoner med innsikt i EU/EØS.

Bemanning

Det foreslås å styrke Europakontoret. Kommentarer fra Evalueringsrapporten peker på at "personalet har nødvendig kompetanse, men bemanninga er for dårlig." I følge rapporten fungerer kontoret "...kun halvveis som kunnskapssenter ift EU/EØS og er for lite synlig." Den faglige retningen som foreslås er også avhengig av flere folk med kompetanse innen de områder som foreslås. For å sikre forankring i regionen har vi tidligere nevnt at daglig leder skal ha arbeidsplass på Agder.

Agderkontoret.

Den administrative leder for selskapets samlede virksomhet foreslås å ha kontorsted på Agder. Lederen bør ha god innsikt i landsdelens samfunns og næringsliv, og ha gode kunnskaper om EU/EØS. Rådmannsgruppen ønsker å dreie aktiviteten mer inn mot EU/EØS, programmer og prosjekter. Disse skal være forankret innen for landsdelens satsingsområder

Det er viktig at kompetansen særlig for Agderkontoret styrkes på områdene EU programmer som f.eks. utdanningsprogrammene, forskning og utviklingsprogrammene, konkurranse og innovasjon (CIP), regionalprogrammene samt EØS ordningene. Hjemmekontoret får et hovedansvar for denne delen.

Lokaliseringssted på Agder.

Rådmannsgruppen har diskutert ulike lokaliseringalternativer, og har konkludert med at Sørlandets Kunnskapspark er den beste løsningen for å oppnå de samarbeidsgevinster som har vært nevnt foran.

Det er avgjørende at de øvrige internasjonale medarbeiderne fra fylker og kommuner har regelmessig kontakt og møter for å sikre godt samspill og koordinering, og for å oppnå de gevinster Evalueringsrapporten nevner. Det er særlig viktig at det er en nær dialog og arbeidsdeling med fylkeskommunenes internasjonale sekretariat, og de internasjonale kompetansemiljøene på Universitetet i Agder/Agderforskning, og i Innovasjon Norge.

Rapporten foreslår et forpliktende samarbeid der møter eller arbeidsfelleskap utgjør 1- 2 dager i uken. Det er ønskelig at UiA lokaliserer sin internasjonale medarbeider i arbeidsfelleskapet. Agderforskning har kontorer i Kunnskapsparken. Vedlagt følger brev fra UiA hvor det gis tilsagn om dette (vedlegg 1). Det vil bli lagt opp til at det internasjonale sekretariatet og internasjonale medarbeidere i Kristiansand og Arendal kommune inngår i arbeidsfelleskapet i Kunnskapsparken. Innovasjon Norge har også gitt tilsagn om tilsvarende deltagelse (se vedlegg 4).

Daglig leder må foruten utstrakt reisevirksomhet på Agder, også påregne en del møter i Brussel både med Brusselkontorets ansatte og møter/seminarer for øvrig.

Andre funksjoner som trainee eller sekretær for Agder

Det bør etter hvert som daglig leder er på plass vurderes om det er mulig å få en lignende ordning for trainee ved hjemmekontoret slik vi har hatt ved Brusselkontoret. Avhengig av aktivitetsnivået bør man etter et års drift vurdere om daglig leder trenger kontorstøtte. For 08 er det ikke foreslått verken trainee eller annen bistand.

Agderkontoret bør også kunne tilby en enklere hospitantordningen (som ved Brusselkontoret) der eierne kan vurdere om det er hensiktsmessig at en ansatt kan sitte i noen uker for eksempel i forbindelse med arbeid med prosjektsøknader og lignende. Dette vil ikke ha særlige økonomiske konsekvenser for kontoret utover behov for kontorplass.

Brussel

Rådmannsgruppen fremholder at Brusselkontoret skal fungere som et sterkere kunnskapssenter og en lyttepost gjennom tettere samarbeid. Bemanningen har vært for lav ved Brusselkontoret. Kontoret har hatt små ressurser og bør ha et større fagmiljø. Det er viktig at leder av virksomheten i Brussel gis en selvstendig rolle og nødvendig legitimitet til å fremstå som en troverdig representant for landsdelen i møte med alle aktuelle aktører i Brussel.

Det er viktig å arbeide for å få til en samlokalisering med andre liknende aktører i Brussel. Et eksempel på slik samlokalisering er Vest Norges EU kontor som har lokalisert seg sammen med den norske EU delegasjonen og har hatt gode erfaringer med dette. Kontoret foreslås styrket gjennom:

- 1) Stillingen som daglig leder for SEK-Brusselkontoret videreføres. Denne organiseringen samsvarer også f.eks. med organiseringen av Aalborgs EU kontor.
- 2) Traineeordningen. Gjøres fast gjennom en særskilt avtale med Universitetet i Agder. Jfr. dagens ordning.
- 3) Hospiteringsordningen for ansatte eller politikere ved eierinstitusjonene. Rådmannsgruppen foreslår en endring fra å være en mulighet for eierne til en ordning der eierne får tildelt 6 uker hver i året etter en plan. Eierne får ansvaret for å fylle sine perioder på beste måte. Dette vil bidra til å øke kunnskapen om EU/EØS og ikke minst interessen for EU politikk og virkemidler i regionen.

Sørlandets Europakontor bør snarest mulig igangsette en dialog med Utenriksdepartementet og andre aktuelle aktører om mulighetene til ytterligere å koordinere sin virksomhet med andre norske fagmiljøer i Brussel. Gjennom et utvidet samarbeid bør SEK kunne utvikle flere og bedre tjenester og oppgaver slik som:

- nyhetsbrev (eks. VestNorges Brusselkontor)
- vevtjeneste /web (et nettsted for hele kontoret)
- Delta i lokale EU initiativ
- Innspill/bistand og diskusjonspartner for internasjonale strategier for regionen
- Felles møter/seminarer om programmer, politiske saker for folk fra Norge
- Felles opplegg for EU/EØS kompetanseutvikling

Rådmannsgruppen anmoder Sørlandets Europakontor om å vurdere aktuelle miljøer og innlede samtaler om et utvidet samarbeid så snart som mulig.

Budsjett/økonomi

Satsingen fører til økte kostnader for Sørlandets Europakontor som nå har et budsjett på om lag 1,8 millioner kroner for både hjemme- og utekontor.

Rådmannsgruppen foreslår en ramme på ca. 3 millioner kroner pr. år fra og med 2. halvår 2008. Det foreslås at Agderrådet får en noe høyere del av driftsutgiftene enn det som har vært tilfellet i prosjektperioden, og at fylkeskommunenes del reduseres tilsvarende. Ved at fylkeskommunene dekker 50 % av Agderrådets kontingent, blir deres bidrag fortsatt betydelig.

Finansiering av driftstilskuddet skal skje i henhold til eierandel i selskapet. Virksomheten foreslås organisert som et aksjeselskap med en aksjekapital på kr. 200.000,- fordelt på 200

aksjer à kr. 1000,-. Eierfordelingen i aksjeselskapet foreslås basert på fordelingsnøkkelen for finansieringen av kontorets drift, med unntak for Agderforskning som kun går inn som aksjonær. Det legges derfor opp til følgende fordeling av driftstilskudd og aksjekapital:

Eier	Driftsfinansiering	Aksjekapital
Agderrådet	1 080 000	65 000
Vest-Agder fylkeskommune	648 000	39 000
Aust-Agder fylkeskommune	432 000	26 000
Arendal kommune	275 000	16 000
Kristiansand kommune	565 000	34 000
Agderforskning		20 000
Totalt	3 000 000	200 000

Dato: 07.02.08
Saksnr.: 200802225-1
Arkivkode E: 075
Saksbehandler: Trine-Marit Aasen

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
12.02.2008

Invitasjon til vennskapsbymøte i Reykjanesbær juni 2008

Sammendrag:

Kristiansand kommune er invitert til vennskapsbysamling i Reykjanesbær 12-13 juni 2008. Vennskapsbysamlingen finner sted hvert 2. år i de 5 nordiske vennskapsbyene (Hjørring, Kerava, Reykjanesbær; Trollhättan og Kristiansand).

Det er utarbeidet et forslag til faglig program på møte i november 2007 mellom de 5 rådmennene, forslaget finnes vedlagt.

Island har invitert følgende delegasjon:
3 sentrale politikere med ledsager
Rådmann med ledsager
1 prosjektleder (som jobber med felles prosjekt for de 5 byene)
1 ungdomsrepresentant som kan være politiker

Rådmannen anbefaler at ledsagere ikke deltar i Kristiansand sin delegasjon.

Forslag til vedtak:

Følgende politikere deltar i delegasjonen:

Tor Sommerseth
Rådmann

Trine Marit Aasen
Saksbehandler

Trykte vedlegg: Utkast til program
Utrykte vedlegg:

Bakgrunn for saken :

Forslag til program

11.06.08	Ankomst ettermiddag/kveld
12.06.08	09.00 Velkommen
	09.30 Utvekslingsprogrammer mellom byene, forslag til nye samarbeidsprosjekter - diskusjoner
	10.45 Det multikulturelle samfunn, presentasjoner fra alle byene
	13.30 Presentasjonene diskuteres i grupper
	16.00 Oppsummering
	19.00 Mottakelse/middag
13.06.08	09.00 Byer/kommuner i vekst
	10.00 Div. besøk/utflukter
	19.00 Uformell middag
14.06.08	Avreise eller opplegg for dem som ønsker å være lenger på privat besøk

